

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Susanna Viitala	Suomi.fi	10.03.2025 16:10:50 UTC+02:00
Riitta Savukoski	Suomi.fi	10.03.2025 16:52:40 UTC+02:00
Pekka Tiitinen	Suomi.fi	10.03.2025 17:23:21 UTC+02:00
Hannu Takkula	Suomi.fi	10.03.2025 18:17:44 UTC+02:00
Petteri Salmijärvi	Suomi.fi	10.03.2025 18:19:21 UTC+02:00
Antti Mäkituomas	Suomi.fi	10.03.2025 19:03:35 UTC+02:00
Kari Koivumaa	Suomi.fi	10.03.2025 19:56:52 UTC+02:00
Juhani Juuruspölv	Suomi.fi	11.03.2025 10:17:01 UTC+02:00
Olli Rainio	Suomi.fi	11.03.2025 15:23:00 UTC+02:00
Sari Ekorre	Suomi.fi	11.03.2025 17:12:10 UTC+02:00
Mikko Pyhäjärvi	Suomi.fi	12.03.2025 06:37:50 UTC+02:00
Päivi Heiskanen	Suomi.fi	17.03.2025 07:39:33 UTC+02:00
Maria-Riitta Mällinen	Suomi.fi	17.03.2025 12:48:31 UTC+02:00
Henri Ramberg	Suomi.fi	17.03.2025 13:51:08 UTC+02:00
Riikka Karppinen	Suomi.fi	02.04.2025 12:58:25 UTC+03:00
Juhana Kelloniemi	Suomi.fi	07.04.2025 14:11:30 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (63 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

LAPIN LIITTO

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

"Olemme Lapin kokoava voima, asioiden yhteensovittaja ja elinvoiman edistäjä.
Tartumme rohkeasti ja ennakoiden kokeiluihin. Kehitämme maakuntaa
tasapuolisesti ja kestävästi. Vauhditamme vastuullisesti koko Lapin menestystä."

*Maakuntahallitus 10.3.2025 § 19
Maakuntakuntavaltuusto 26.5.2025 § x*

Sisältö

Maakuntajohtajan katsaus	1
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
Muutokset maakunnan toimintakentässä	2
Lapin liiton hallinto	4
Henkilöstö	6
Maakuntaliiton keskeinen toiminta ja muutokset	7
Rahoituskatsaus 2024	9
Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen	10
Toimintavuoden keskeiset riskit	10
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	12
Painopiste 1: Kansainväliset suhteet ja yhteistyö muuttuneessa toimintaympäristössä	12
Painopiste 2: Olevat ja tulevat osaajat ja asukkaat	16
Painopiste 3: Lapin kestävä tulevaisuuden yhteensovittaminen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen	19
Painopiste 4: Sujuvan työnteon, yhteistyön ja työhyvinvoinnin edistäminen	23
Lapin liiton hankkeet	28
Talous	29
Tilinpäätös	29
Käyttötalouden toteumavertailu	30
Tilikauden jälkeiset olennaiset muutokset	33
Lapin liiton konsernitilinpäätös	33
Lapin liiton tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma	34
Tilinpäätöksen liitteet	37
Sijoitukset	38
Tilintarkastajan palkkiot	42
Henkilöstön määrä	42
Henkilöstökulut	42
Tunnuslukuja	43
Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	44
Liite 1. Hankekortit	45
Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023-2024	45
DEBUTING	46

Lapin ilmasto- ja energiastrategia -hanke	47
Lapland Mining Hub – Lapin kaivannaisalan ekosysteemin kick off	48
Lappi-brändi 2.0 – Vahvalla ja monipuolisella brändillä ratkaisuja Lapin haasteisiin.....	49
Lounaistuuli.....	50
MountResilience	51
NBS4LOCAL.....	53
New North – Transport, Logistics and Security of Supply	55
PICOBELLO – Piloting Collaborative ways to Better Living Locally	56
Talent4S3 – Älykkään erikoistumisen mahdollisuudet erityisosajien pito- ja vetovoimaan.....	58
Lapin TE24 -koordinaatiohanke	59

Maakuntajohtajan katsaus

Lapin liiton toimintavuosi 2024 on ollut muutoksia, menestystä ja yhteistyötä. Vuosi 2024 toi muutoksia Lapin liiton johtoon. Maakuntajohtaja Mika Riipi siirtyi kesällä eduskuntaan, minkä jälkeen vs. maakuntajohtajana toimi neljän kuukauden ajan aluekehitysjohtaja Päivi Ekdahl. Myös maakuntahallituksen puheenjohtajuudessa tapahtui vaihdos, kun Olli Rainio seurasi Euroopan parlamenttiin valittua Katri Kulmunia.

Lapin liitossa onnistuttiin vuonna 2024 viemään eteenpäin maakuntamme kannalta monia keskeisiä hankkeita ja edunajamisen teemoja. Talousarvion toteutuminen vastasi pääosin ennakoitua, ja erityisesti elinkeinoelämän tukemiseen ja infrastruktuurin kehittämiseen suunnatut panostukset ja hankkeet ovat olleet perusteltuja ja tuloksellisia.

Vuosi 2024 on ollut myös yleisesti Lapin maakunnalle merkittävä niin taloudellisesti kuin toiminnallisestikin. Haasteista ja muutoksista huolimatta maakunnan elinvoima on vahvistunut, ja monissa Lapin kunnissa on saavutettu uusia onnistumisia ja kirjoitettu uusia menestystarinoita. Maakunnan kokonaistalous pysyi vakaana, vaikka toimintaympäristön epävarmuudet ja globaalit taloudelliset muutokset vaikuttivat myös Lappiin.

Lapin elinkeinokenttä on monipuolistunut entisestään. Matkailuala on jatkanut kasvuaan, erityisesti kansainvälisten matkailijoiden osalta. Kaivos- ja metsäteollisuus ovat säilyttäneet vahvan asemansa, ja vihreän siirtymän myötä uusiutuvan energian hankkeet ovat edenneet. Maakunnan kilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden vahvistamiseen on panostettu sekä yritysten että asukkaiden näkökulmasta.

Työvoiman saatavuus ja väestörakenteen muutos ovat edelleen olleet keskeisiä kehitettäviä teemoja. Lapin liitto on tiivistänyt yhteistyötä kuntien, oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa osaavan työvoiman houkuttelemiseksi ja sitouttamiseksi Lappiin. Lapissa on käynnissä useita hankkeita, joilla tuetaan alueen elinvoimaa ja pitovoimaa.

Vihreä siirtymä ja kestävä kehitys ovat olleet keskeisiä kehityskohteita myös maakunnan liitossa vuonna 2024. Uusiutuvan energian tuotantoon, kestäviin liikennratkaisuihin ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen on panostettu. Lapin ainutlaatuiset luontoresurssit ovat tärkeä vetovoimatekijä, ja niiden kestävä hyödyntäminen on toiminnan ytimessä. Saamelaiden kotiseutualueita koskeissa suunnitelmissa ja hankkeissa on painotettu vuoropuhelua ja sosiaalista hyväksyttävyyttä.

Haluan kiittää ensin lapinliittolaisia – te teette merkittävää työtä ja sitä todistaa myös tämän toimintakertomuksen sisältö. Haluan myös koko Lapin liiton puolesta kiittää kaikkia Lapin kuntia, elinkeinoelämän toimijoita, muita yhteistyökumppaneitamme ja asukkaita hyvästä yhteistyöstä ja sitoutumisesta maakunnan kehittämiseen. Yhteistyöllä ja ennakoivalla suunnittelulla voimme jatkossakin vahvistaa Lapin elinvoimaa, pitovoimaa ja kestävä kehitystä.

vs. maakuntajohtaja Hannu Takkula

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Muutokset maakunnan toimintakentässä

Lapin luotsissa julkaistu "Lapin tilanne ja kehityskuva 2024" käsittelee kattavasti Lapin alueen nykytilannetta ja tulevaisuutta väestökehityksen, elinvoiman, talouden, hyvinvoinnin ja luonnon näkökulmista.

Lapin väestökehitys on viime vuosina ollut aiempaa myönteisempää erityisesti työikäisen väestön osalta. Vuonna 2023 väestö lisääntyi yli 350 henkilöllä maahanmuuton vaikutuksesta. Kokonaiskuvassa Lapin väestö kuitenkin vähenee, mikä asettaa haasteita alueen palveluiden järjestämiselle. Ikääntyvä väestö tarvitsee esimerkiksi enemmän terveys- ja sosiaalipalveluita. Huoltosuhde heikkenee ja pula osaavasta työvoimasta kasvaa, mikäli muuttoliikettä maakuntaan ei saada lisättyä. Suomessa syntyvyys ei riitä väestönkasvuun, vaan siihen tarvitaan maahanmuuttoa.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Lapin väestö vähenisi loppuvuosikymmenen aikana 1 740 henkilöllä ja olisi vuosikymmenen vaihtuessa noin 174 400. Väestön ennakoidaan kasvavan vain viidessä Lapin kunnassa (Rovaniemi, Kittilä, Kolari, Muonio, Inari). Monipaikkaisuudella ja matkailun ympärivuotisuuden lisääntymisellä on myönteisiä vaikutuksia Lapin väestökehitykseen. Haastavaan asuntotilanteeseen tarvitaan kuitenkin nopeita ratkaisuja tukemaan työvoiman saatavuutta ja kiinnittymistä alueelle. Myös investointipotentiaalin realisoituminen työvoimatarpeineen tulee heijastumaan Lapin väestökehitykseen ja sitä kautta asuntotarpeisiin.

NATO-jäsenyyden, Ukrainan sodan jatkumisen ja Euroopan heikentyneen turvallisuustilanteen myötä Lapin strateginen asema on entisestään korostunut. Rajat ylittävät liikenneyhteydet Ruotsiin ja Norjaan sekä raideliikenteen kehittämistarpeet ovat ajankohtaisia niin koko maan huoltovarmuuden kuin elinkeinoelämän investointihankkeidenkin kannalta.

Taloudessa Lapin kehitys on ollut muuta maata myönteisempää, mutta haasteita on aiheuttanut työvoimapula siitä huolimatta, että Lapin työllisyyskehitys on ollut muuta maata positiivisempaa ja työllisyysaste korkeampi. Lapin yritykset ovat kasvattaneet liikevaihtoa ja kannattavuutta, mutta omavaraisuus on keskivertoa heikompaa. Tuoreimman pk-yritysbarometrin (alueraportti, kevät 2025) mukaan Lapin yritysten suhdannenäkymät ovat huomattavasti muuta maata positiivisemmat.

Teollisuus on liikevaihdoltaan ja työllisyysvaikutuksiltaan merkittävä toimiala. Lapin erikoistumisaloja ovat kaivostoimintaa palveleva toiminta, metallimalmien louhinta, matkailutoiminta, metallien jalostus, majoitus sekä metsätalous ja puunkorjuu. Matkailualan kasvu jatkuu vahvana. Vuonna 2024 Lappiin saapui kaksi miljoonaa matkailijaa ja yöpymisiä oli 5,4 miljoonaa.

Lapin kauppakamarin tekemän investointien tilannekuvaselvityksen (julk. 10.1.2025) mukaan Lapissa on yhteensä 30,9 mrd. euron edestä nimettyjä investointihankkeita, jotka arvioidaan

mahdolliseksi toteuttaa tai käynnistää seuraavien kymmenen vuoden kuluessa. Pääosa hankkeista liittyy uusiutuvaan energiaan (16,3 mrd), teollisuuteen (6,2 mrd) ja kaivostoimintaan (5,3 mrd).

Alkuvuodesta 2025 julkaistun EVP-indeksin (kuntien elinvoima sekä veto- ja pitovoima) perusteella Lappi näyttäytyy aluekehitykseltään vahvana maakuntana. Erityisesti matkailukunnat erottuvat edukseen elinvoimamittareilla mitattuna.

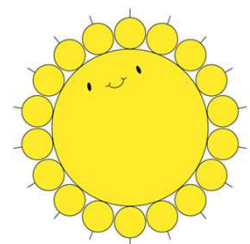
Lapin TKI-panostukset olivat vuonna 2023 laskussa eli 69,4 milj.€, mikä on alle yhden prosentin BKT:sta (kansallinen tavoite 4 %). Alhaista lukua selittää osittain Lapin yrityscentän painottuminen mikro- ja pk-yrityksiin. Maakunnan TKI-toimintaa ohjaa älykkään erikoistumisen strategia, jonka kulmakivinä ovat kiertotalous, elämyspalvelut, uusiutuva energia ja teknologiat. TKI-intensiteetin kasvattamiseen haetaan ratkaisuja mm. TKI-pyöreän pöydän yhteistyöllä.

Lappilaisten hyvinvointi ei ole hyvällä tasolla. Tilastoissa Lapin kohdalla korostuvat runsas sairastavuus, työkyvyn haasteet, yksinäisyys, ja elintapoihin liittyvät tekijät. Osaltaan haasteita lisäävät ikääntyvän väestön suuri määrä ja siitä johtuva palvelutarpeen kasvu. Lapin pitkät välimatkat, heikot julkiset kulkuyhteydet ja liikkumisen kustannukset vaikeuttavat sosiaalisten kontaktien ylläpitoa, harrastustoimintaa ja vaikuttamismahdollisuuksia. Yksinäiseksi itsensä tuntevien osuus on Lapissa 14,5 % väestöstä, mikä on koko maan korkein luku.

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseksi on välttämätöntä huolehtia peruspalvelujen ja etenkin sosiaali- ja terveyspalvelujen saavutettavuudesta sekä terveyttä edistävästä ja ennaltaehkäisevästä toiminnasta. Myös digitaalisia palveluja tulee edelleen kehittää. Lapin erityispiirteisiin kuuluu monikielisyys ja mm. saamelaisille tulee tuottaa palveluita saamen kielillä.

Lapin käyttöperusteiset kasvihuonepäästöt ovat laskeneet lähes valtakunnan keskimääräistä tahtia. Suurimmat päästöt tuottavat teollisuus, kulutussähkö ja tieliikenne. Eniten ovat laskeneet öljylämmityksen, sähkölämmityksen ja teollisuuden päästöt. Hinku-laskentamallin mukaan Lapin päästövähennys laahaa muuta maata perässä (seitsemän Hinku-kuntaa ja niissä n. 23 % väestöstä). Lapin suurimmat päästösektorit eli liikenne, maatalous, työkoneet ja kaukolämpö tulevat olemaan jatkossakin haasteellisimpia sektoreita.

Lapissa suojelutilanne ja luonnon monimuotoisuus on muuta maata parempi. Lapin suojelupinta-ala, myös tiukasti suojeltu ala, on merkittävästi muuta maata suurempi. Myös vanhoja metsiä on eniten, 808 000 ha. Kuitenkin monimuotoisuudelle tärkeä vanhojen metsien, lahoppuuston ja järeiden puiden osuus sekä sekapuustoisuus on laskenut. Toimia ja kannustimia tarvitaan erityisesti tunturiluonnon pelastamiseen, vesiluonnon tilan parantamiseen, monitavoitteiseen ja luonnon monimuotoisuutta vaalivaan talousmetsien hoitoon, sekä vapaaehtoiseen suojeluun ja ennallistamiseen.

Lapin liiton hallinto

Lapin liiton valtuusto on maakunnan yhteistoimintaa ja kehittämistä ohjaava liiton korkein päättävä elin. Maakuntavaltuustossa on jäseniä 57 ja jokaisella heistä on henkilökohtaiset varajäsenet. Maakuntavaltuutetut ovat jäsenkuntiensa kunnanvaltuutettuja. Maakuntavaltuuston puheenjohtajistona toimii puheenjohtaja Sara Seppänen (ps.) sekä varapuheenjohtajat Johanna Ojala-Niemelä (sd.) ja Ulla Ilvesluoto (kesk.).

Vuoden 2024 aikana maakuntavaltuustossa tapahtuneet henkilövaihdokset:

Entinen jäsen/varajäsen

Joni Björckbacka

Nykyinen jäsen/varajäsen

Timo Tolonen

Maakuntavaltuusto kokoontui vuoden 2024 aikana poikkeuksellisesti kolme kertaa. Vuosittaisten kevät- ja syyskokouksen lisäksi valtuusto kokoontui 21.10.2024 valitsemaan sekä vs. maakuntajohtajan Mika Riipin virkavapaan ajaksi, että uuden maakuntahallituksen puheenjohtajan.

Lapin liiton hallitus ohjaa maakuntajohtajan ja viraston toimintaa sekä vastaa sen laillisuuden valvonnasta. Maakuntahallitus koostuu 15 jäsenestä sekä heidän henkilökohtaisista varajäsenistään. Maakuntahallituksen puheenjohtajana toimi Katri Kulmuni (kesk.) 17.6.2024 saakka. Katri Kulmunin tultua valituksi Euroopan parlamenttiin maakuntahallituksen puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Riitta Savukoski (kok.) 21.10.2024 saakka, jolloin maakuntavaltuusto valitsi uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi Olli Rainion (kesk.). Hallituksen varapuheenjohtajana jatkaa Riitta Savukoski.

Lisäksi Saamelaiskäräjät ovat 11.3.2024 toimittamallaan ilmoituksella ilmoittaneet Saamelaiskäräjien hallituksen kokouksessaan 29.2.2024 nimenneen Lapin liiton hallitukseen edustajakseen Pirita Näkkäläjärven ja hänen varajäsenekseen Leo Aikion.

Maakuntahallitus kokoontui vuoden 2024 aikana yhdeksän kertaa. Lisäksi vs. maakuntajohtajan rekrytointia varten maakuntahallituksen 17.6.2024 nimeämä valmisteluryhmä kokoontui neljä kertaa.

Lapin liitto on toiminnassaan pyrkinyt tiivistämään yhteistyötä ja parantamaan valtuutettujen sekä hallituksen jäsenten tiedonsaantia keskeisistä päätöksenteon kohteena olevista asioista järjestämällä iltakouluja. Iltakouluja järjestettiin seuraavasti:

- vs. maakuntajohtajan valintaan liittyen hakijoiden kuuleminen hallituksen ja valtuuston jäsenille 26.9.
- Sähköisen kokousjärjestelmän (CloudMeeting) koulutukset hallitukselle 22.1. ja valtuustolle 19.11.
- Lappi-brändi 2.0 -hankkeen tekemän mielikuvatutkimuksen tuloksista ja Lappi-brändistä 18.12.2024
- Pohjois-Lapin maakuntakaavaehdotuksen 2040 esittely hallitukselle ja valtuustolle 16.5.2024

Liiton toiminnan ulkoisesta valvonnasta vastaa tarkastuslautakunta yhdessä tilintarkastajan kanssa. Lautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja valmistelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lautakunnassa on seitsemän jäsentä ja varajäsentä. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimii Kaisu Huhtalo. Lapin liiton tilintarkastajana toimii JHT, KHT Juha Väärälä.

Lapin liiton asiantuntijat kehittävät maakuntaa valtuuston ja hallituksen linjausten mukaisesti. Maakuntajohtaja johtaa liiton virastoa ja vastaa viraston toimintakyvystä, asioiden valmistelusta sekä päätösten toimeenpanosta. Maakuntajohtajan tukena toimii vastuualuejohtajista, viestintäpäälliköstä sekä henkilöstön edustajasta koostuva johtoryhmä. Käytännön työtä Lapin liitossa tehdään neljässä vastuualuejohtajien koordinoimassa tiimissä: aluesuunnittelu, hallinto ja talous, kehittäminen ja rahoitus sekä vaikuttaminen.

Lapin liiton maakuntajohtajana toimi 15.7.2024 saakka Mika Riipi. Kansanedustaja Katri Kulmuni on tultua valituksi Euroopan parlamenttiin kansanedustajantointa hoitaa tänä aikana hänen varaedustajansa Mika Riipi. Maakuntahallitus myönsi Riipille virkavapaan ajalle 16.7.2024-18.4.2027 tai kunnes edustajantoimi päättyy ja nimesi kehittämisjohtaja Päivi Ekdahlin vs. maakuntajohtajaksi siihen saakka, kunnes maakuntavaltuusto valitsee vs. maakuntajohtajan. Valtuusto valitsi 21.10.2024 vs. maakuntajohtajaksi Hannu Takkulan, joka aloitti vs. maakuntajohtajana 4.11.2024 maakuntahallituksen päätöksen mukaisesti.

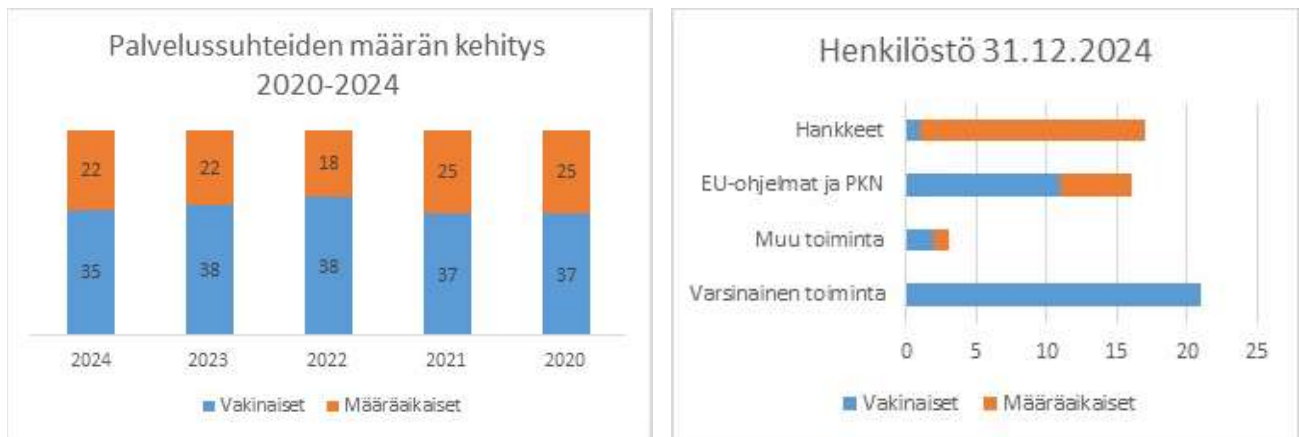

Henkilöstö

Lapin liitossa työskenteli vuoden 2024 lopussa 57 henkilöä, joista 35 oli toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa ja 22 määräaikaisessa palvelussuhteessa. Osa-aikatyötä teki yhteensä 8 työntekijää, joista vakituisia ja määräaikaisia oli molempia neljä. Lapin liiton henkilöstön keski-ikä oli 46,2 vuotta. Henkilöstöstä 82 prosenttia oli naisia ja 12 prosenttia miehiä.

Vuonna 2024 vakinaisesta henkilöstöstä jäi eläkkeelle aluekehityksen hallintopäällikkö ja lisäksi irtisanoutui Kolarcticin ohjelmapäällikkö. Kolarcticin yhteistoimintamenettelyiden seurauksena kaksi vakituista työsuhdetta päättyi henkilöiden otettua vastaan toisen määräaikaisen tehtävän. Vakituksia työsuhteita alkoi yksi uuden hallinnon suunnittelijan aloitettua. Määräaikaisen henkilöstön osalta viime vuonna alkoi seitsemän uutta työsuhdetta ja päättyi seitsemän. Lisäksi vuonna 2024 oli kaksi perhevapaan sijaista, yksi harjoittelija ja yksi työkokeilija, jotka eivät ole mukana luvuissa.

Palvelussuhteet 31.12.2024

Henkilöstön määrässä vuoden lopussa ovat mukana myös 31.12.2024 päättyneet työsuhteet sekä virka- tai muulla vapaalla olevat työsuhteiset henkilöt. Luvut eivät sisällä harjoittelijoita ja sijaisia.

Henkilöstökulut olivat 3,65 miljoonaa euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli noin 150 000 € (4,04 %). Palkkakustannuksia pienensivät kuntarahoituksella työskentelevien henkilöiden työskentely hankkeissa ja sen johdosta työajan osittainen kohdentuminen hankerahoitukseen. Eläköityneiden henkilöiden tehtäviä hoidettiin vuoden 2024 aikana osittain järjestelyin, mikä alensi palkkakustannuksia. Lomapalkkavarauksen muutos oli noin - 171 000 €, mikä myös johtui em. eläköityneiden henkilöiden sijaisjärjestelyistä sekä työsuhteiden päättymisestä. Kokonaisuutena tuloslaskelman henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 65,65 %. Henkilöstötuloslaskelmalta laskettuna kustannukset olivat 67,3 % toimintakuluista. Henkilöstötuloslaskelmassa huomioidaan laajemmin henkilöstökustannuksia, esim. perehdyttämis- ja rekrytointikustannukset. Henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja, työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä kuvataan tarkemmin henkilöstökertomuksessa 2024.

Maakuntaliiton keskeinen toiminta ja muutokset

Pääministeri Petteri Orpo asetti Pohjoisen ja Itäisen Suomen ohjelmien valmistelutyöryhmät ja neuvottelukunnat 18.3.2024. Työryhmien ja neuvottelukuntien tehtävänä oli laatia ehdotukset alueidensa toimenpideohjelmiksi vuoden 2024 loppuun mennessä. Pohjoisen ohjelman valmistelutyö aloitettiin Pohjoisten maakuntien kesken kevään aikana ja työtä tehtiin tiiviisti koko syksyn ajan. Ohjelman sisältöjä käytiin läpi ja työstettiin Lapissa maakunnallisissa työryhmissä mm. johdon strategiafoorumissa, kuntajohtajaverkostossa, elinkeinojen edunvalvontaryhmässä ja koulutuksen yhteistyöryhmässä. Maakuntien edustajista koostuvan valmistelutyöryhmän työtä koordinoitiin valtioneuvoston kanslian toimesta ja joulukuussa Pohjoisen ohjelma oli valmis. Ohjelma luovutettiin yhdessä Itäisen Suomen ohjelman kanssa pääministeri Petteri Orpolle helmikuun 2025 alussa. Jatkossa ohjelman toimeenpanoa seuraa neuvottelukunta, joka on nimitetty koko hallituskauden ajaksi. Edunajamiseen keskittyvä ylimaakunnallinen yhteistyö jatkuu Pohjoisen maakuntien kesken edelleen ohjelman toimeenpanon varmistamiseksi.

Lapin liiton edunajamissuunnitelma vuosille 2024-2025 päivitettiin syksyn aikana. Edunajamissuunnitelma pohjautuu Yhteiselle Pohjoiselle ohjelmalle, mikä tarkoittaa, että Pohjoisen ohjelman valmistelussa olemme voineet edistää suoraan oman edunajamissuunnitelmamme sisältöjä, joista monet kirjaukset ovat päätyneet myös Pohjoisen ohjelman toimenpide-ehdotuksiksi.

Maakuntavaltuusto hyväksyi toukokuussa 2024 pitkään valmistellun ja 2021 valtuustosta uudelleen valmisteluun palautetun Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040. Maakuntakaavassa on huomioitu Tunturirata ohjeellisella merkinnällä Sodankylästä kohden etelää Pelkosenniemen rajalle ja länteen päin Sodankylästä yhteystarpeena. Poronhoito ja saamelaiskulttuuri on yhteensovitettu kantaverkon, matkailun ja testaustoiminnan kanssa.

Liikennejärjestelmän kehittämisen osalta uudistettiin pohjoisen maakuntien yhteinen Pohjoinen liikennestrategia. Lisäksi laadittiin Lapin liikennestrategia 2050 vuorovaikutteisen prosessin kautta vuoden 2024 aikana Lapin liikennestrategia 2050 sisältää pitkän aikavälin strategian lisäksi lyhyemmän aikavälin strategian liikennejärjestelmän kehittämisestä vuodelle 2036. Keskeisenä muutostekijänä molemmissa oli huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden huomiointi yhdessä elinkeinoelämän kehittymisen kanssa kaksoiskäyttönä.

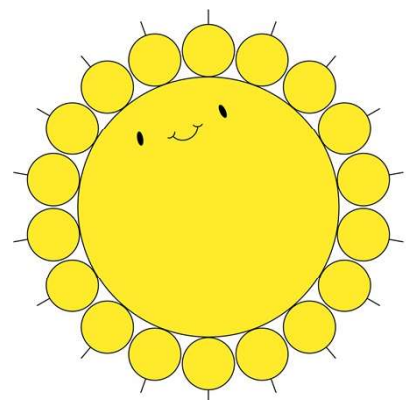
Seudullisen kokonaismaakuntakaavoituksen jälkeen on valmisteltu siirtymistä koko maakunnan kattavaan vaihemaakuntakaavoitukseen toimintaympäristön nopean muuttumisen johdosta. Loppuvuodesta Lapin maakuntahallitus päätti käynnistää Lapin ensimmäisen vaihemaakuntakaava (laaditaan 2025–2027) sisältää liikennejärjestelmää ja turvallisuutta koskevat teemat.

Lapin liiton hallitus päätti kokouksessaan 2.12.2024 irtautua Barents-verkostoista ja työryhmistä 1.1.2025 alkaen. Päättös perustui Suomen Ulkoministeriön 15.11.2024 tekemään päätökseen Suomen eroamisesta Barentsin euroarktisesta neuvostosta (BEAC). BEAC:sta eroamisen myötä Suomi on Valtioneuvoston yleisistunnon 21.11.2024 kokouksessa päättänyt irtisanoa myös sopimuksen Kansainvälisen Barents-sihteeristön perustamisesta Barentsin euroarktisen alueen yhteistyötä varten Suomen tasavallan hallituksen, Norjan kuningaskunnan hallituksen, Venäjän federaation hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä. Lapin liitto keskittää säästävät resurssit uusien, alueiden ja valtioiden välisten pohjoismaisten yhteistyömallien rakentamiseen.

Lapin EU-tietopiste aloitti vuonna 2024 ja sai ensimmäiseen vuoteen heti lentävän startin EU-parlamenttivaalien merkeissä. Vaikka äänestysprosenttia ei ehditty saada kasvuun, EU-teemaisia tilaisuuksia järjestettiin muun muassa 21 kunnassa maakuntajohtajan kuntakierroksella, webinaarina europarlamentaarikon kanssa ja nuorten EU-vaalipaneelissa. Loppuvuonna suuren suosion saavutti EU-urailta yhdessä EU-komission Suomen edustuston kanssa. Lapin liitto sai EU-tietopisteen myös vuodelle 2025, jonka jälkeen on edessä uusi EU DIRECT -haku ja siten Lapin pisteen tulevaisuus on taas auki.

Lapin liitto toteutti alkuvuodesta 2024 Lapin yhteisen markkinointitalon House of Laplandin (HOL) hallituksen pyynnöstä selvityksen toimintojen mahdollisesta siirrosta maakuntaliiton yhteyteen vuoden 2025 alusta. HOL:in yhteismarkkinointia koskevien toimenpiteiden mahdollista siirtoa osaksi Lapin liiton toimintaa valmisteltiin yhteistyössä yhtiön hallituksen kanssa. Valmistelussa käytiin erityisesti läpi siirron pohjana olevan liikkeenluovutuksen reunaehdoja ja vaikutuksia niin luovuttajaorganisaatiolle kuin vastaanottavalle organisaatiolle. Maakuntahallitus päätti huhtikuussa lopettaa siirron valmistelun todeten, että Lapin liitossa käydyt yhteistoimintaneuvottelut koskien Kolarctic CBC -ohjelman päättämistä ja nyt valmistelussa olevan liikkeenluovutuksen vaikutukset viraston organisaatioon ovat erittäin vaikeasti yhteensovitettavissa ja näin ollen liikkeenluovutus ei ole mahdollista. HOL:in toiminnan alas ajamisen myötä maakuntaliitolle kuitenkin siirtyi lapland.fi - verkkosivusto, mikä pystyttiin huomioimaan vuoden 2025 toimintasuunnitelmassa vain sivuston pakollisten kulujen osalta. Sivuston kehittämiseen ei ole resursseja.

Lapin liitto on toiminut Kolarctic CBC -ohjelman hallintoviranomaisena Euroopan komission ohjelmakaudesta 2008–2013 lähtien. Venäjän hyökkäyssodan johdosta Euroopan komissio ilmoitti keskeyttävänsä yhteistyön Venäjän federaation kanssa CBC-ohjelmissa ja päätti keskeyttää ohjelmakaudelle 2021–2027 suunniteltujen Interreg NEXT-ohjelmien valmistelun. CBC-ohjelmien päättymisestä johtuen Lapin liitossa pidettiin yhteistoimintaneuvottelut tammi-maaliskuussa. Neuvottelut käytiin avoimesti ja korvaavia tehtäviä pyrittiin yhdessä löytämään irtisanomisuhan alla oleville työntekijöille. Kolarctic CBC-ohjelman yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 18.3.2024, jolloin osapuolet totesivat yhteisesti yhteistoimintalain mukaisen neuvotteluvuorituksen täytetyn ja yhteistoimintaneuvottelujen päättyneen. Neuvottelujen lopputuloksena jouduttiin irtisanoimaan kaksi Kolarctic-ohjelmassa työskennellyttä vakituista työntekijää, joista toiselle on sittemmin löytynyt muita tehtäviä Lapin liitosta.

Rahoituskatsaus 2024

Lapin liitto myönsi 16 miljoonaa euroa Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman rahoitusta (Euroopan aluekehitys- ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastot) vuonna 2024. Suurimmat tuensaajat olivat Lapin ammattikorkeakoulu, Rovaniemen kaupunki, Lapin koulutuskuntayhtymät ja Lapin liitto. Rovaniemen lisäksi varsinkin Itä-Lapin kunnat hyödynsivät rahoitusmahdollisuuksia aktiivisesti.

Vuosina 2021-2024 tukea on myönnetty kaikkiaan 131 hankkeelle yhteensä 32 miljoonaa euroa. Vertailussa muihin maakuntiin Lapin liitto on onnistunut erityisesti älykkään erikoistumisen sekä tuelle asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Tukea on kohdentunut eniten digitalisaation ja uusien teknologioiden, matkailun sekä uusiutuvan energian ja kiertotalouden teemoihin. Uusia merkittäviä kehittämiskokonaisuuksia on käynnistetty tuotekehitykseen, startup-toimintaan, digitaalisiin oppimisympäristöihin ja tekoälyyn liittyen. Matkailussa ovat painottuneet reittikehityshankkeet ja investoinnit niiden infrastruktuuriin, joihin Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) tukea on onnistuttu käyttämään tehokkaasti ja vaikuttavalla tavalla.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (EAKR ja JTF)

Päätöstyyppi	Vuosi 2024 JTF		Vuosi 2024 EAKR		Kaikki yhteensä 2024		Koko ohjelman toteutuminen 2021-2024	
	lkm	summa	lkm	summa	lkm	summa	lkm	summa
Rahoituspäätös	30	7 818 248 €	34	8 161 569 €	64	15 979 817 €	131	32 294 144 €
Maksatuspäätös	20	673 581 €	47	2 172 342 €	67	2 845 923 €	68	2 893 819 €
Oikaisuvaatimus	1	0 €	-	-	1	0 €	1	0 €

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE)

Päätöstyyppi	Vuosi 2024		Koko ohjelman toteutuminen 2021-2024	
	lkm	summa	lkm	summa
Rahoituspäätös	13	1 088 747 €	80	10 973 883 €
Maksatuspäätös	54	5 817 751 €	122	8 900 534 €

Interreg Aurora, Europe ja NPA, Suomen kansallinen vastinrahoitus

Lapin liitto on toimivaltainen viranomainen Suomen kansallisen vastinrahoituksen myöntö- ja maksatustehtävissä kolmessa Interreg-ohjelmassa. Näiden Interreg-ohjelmien kautta rahoituksen saaneet suomalaiset osatoteuttajat voivat hakea Lapin liitosta vastinrahoitusta EU-tuen lisäksi. Vuonna 2024 tukea on myönnetty yhteensä 5,2 miljoonaa euroa. Vuosina 2023-2024 tukea on myönnetty yhteensä 14,2 miljoonaa euroa.

Kuten kansallisessa EU-ohjelmassa, on näissä kolmessa eri rahoitusinstrumentissa pääpaino TKI-toiminnan, älykkään erikoistumisen, energiatehokkuuden ja ilmastomuutoksen sopeutumisen teemoissa. Yleisimpiä tuensaajia ovat suomalaiset korkeakoulut, kansalliset tutkimuslaitokset, kaupunkien kehittämissyhtiöt ja maakunnat.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on tukea Lapin liittoa sen perustehtävien laadukkaassa toteuttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa sekä toiminnan turvaamisessa erilaisilta riskeiltä. Maakuntavaltuuston (11.12.2023 § 16) hyväksymän sisäisen valvonnan, ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat jatkuva osa päivittäistä johtamista ja työn suorittamista. Lapin liiton strategisen toiminnan kannalta on oleellista, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostavat tiiviin ja yhtenäisen kokonaisuuden.

Lapin liiton hallintosäännön 70 §:n mukaan sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Johtoryhmä päätti vuoden 2024 alussa sisäisen tarkastuksen vuosien 2024–2025 kohteeksi viraston hankinnat. Vuoden 2024 osalta sisäisen tarkastuksen raportti on valmistunut alkuvuodesta 2025. Sisäinen tarkastus on keskittynyt vuoden 2024 aikana yksittäisen hankintatapausten sijaan hankintoihin yleisesti, niiden ohjeistukseen sekä siihen, millaiseksi henkilöstö kokee hankintojen nykyisen toteutusmallin ja miten tätä voisi kehittää. Valmistunut raportti sisältää toimenpide-ehdotuksia hankintatoimen kehittämiseksi.

Riskienhallinta liitettiin osaksi liiton vuosisuunnittelua vuonna 2023 ja Lapin liitto onkin vuoden 2024 toiminnan suunnittelun yhteydessä sekä toiminnan johtamisessa tunnistanut keskeisiä toimintaan kohdistuvia riskejä ja epävarmuustekijöistä sekä reagoinut tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa. Vuoden 2024 toimintaan liittyneet riskit kartoitettiin toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä vastuualueittain. Osavuosiraportoinnin yhteydessä elo-syyskuussa suoritettiin ensimmäinen riskianalyysi riskikartoituksen pohjalta ja keskeiset tunnistetut riskit vietiin myös hallitukselle tiedoksi. Vuoden 2024 toiminnan osalta lopullinen riskianalyysi laaditaan yhtä aikaa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laadinnan kanssa.

Toimintavuoden keskeiset riskit

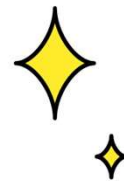
Toimintaympäristön muutoksiin pyrittiin reagoimaan osaavalla henkilöstöllä ja sujuvilla toimintamalleilla. Vuoden 2024 toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä keskeisiksi riskeiksi tunnistettiin mm. seuraavia kokonaisuuksia.

Henkilöstöresursseista, henkilömuutoksista sekä tiukkojen aikataulujen aiheuttamista aikataulupaineista johtuvat riskit. Lapin liitossa on jo pitkään toimittu tiukoilla henkilöstöresursseilla. Lainsäädännön vaatimusten ja toimintaympäristön muutoksista sekä uusien tehtävien haltuun ottamisesta huolimatta kuntarahoituksella maksettavia henkilöresursseja ei ole kasvatettu. Henkilöstöresurssien vähäisyydestä johtuen muutamat pitkät sairauspoissaolot ovat johtaneet tehtävien priorisointiin ja niiden pitkittymiseen, kun tehtäviä on hoidettu sisäisin sijaisjärjestelyihin. Toistaiseksi Lapin liitossa olleet avoimet tehtävät ovat herättäneet hakijoissa kiinnostusta, rekrytoinnit on pystytty viemään läpi suunnitteluissa aikatauluissa ja liittoon on saatu palkattua asiantuntevaa ja osaavaa henkilöstöä.

Verkostojen ylläpitäminen rajallisilla resursseilla. Lapin liitto on mukana useissa eri verkostoissa ja muun muassa vuoden aikana tapahtuneista henkilöstömuutoksista johtuen verkostojen ylläpitäminen on kuormittanut henkilöstöä. Joidenkin yhteistyöverkostojen tapaamisia on jouduttu priorisointien vuoksi siirtämään ja/tai peruuttamaan.

Rahoitus- ja maksatushakemusten käsittelyajat. Erityisesti uuden ohjelmakauden käynnistyminen ja ohjeistusten puute ja epäselvyys on johtanut käsittelyaikojen venymiseen sekä lisännyt hallinnollista työtä. Rahoitus- ja maksatusprosessien tehostamisen ja nopeamman läpimenon toteuttamiseksi vuoden aikana on aktiivisesti tiivistetty rahoittajien ja maksajien välistä yhteistyötä sekä kehitetty toiminnan prosesseja.

Toimitilojen myynti. Toimitilojen myynti on osoittautunut haastavaksi, eikä potentiaalisia ostajia ole ollut vuoden 2024 aikana. Myyntihintaa on kertaalleen alennettu. Nykyiset toimitilat eivät ole tarkoituksenmukaiset ja uusien tilojen saaminen parantaisi niin työn tehokkuutta kuin työhyvinvointia, henkilöstön sitouttamista ja organisaation houkuttelevuutta työmarkkinoilla. Aktiivisia toimia toimitilojen myymiseksi ja uusiin toimitiloihin siirtymiseksi on tehty vuoden 2024 aikana ja asiaan on tavoitteena panostaa yhä vahvemmin tulevalla tilikaudella.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lapin liiton toiminnan painopisteet on määritelty organisaation strategian laadinnan yhteydessä ja tarpeet muutoksille arvioidaan vuosittaisen toiminnan suunnittelun yhteydessä. Painopisteet läpileikkaavat eri vastuualueet ja teemme liitossa yhteistyötä vastuualuerajat ylittäen. Näin ollen myös toiminnan raportointi laaditaan vastuualuerajat ylittäen.

Lapin liiton toiminnan painopisteet 2023–2024

- Kansainväliset suhteet ja yhteistyö muuttuneessa toimintaympäristössä
- Olevat ja tulevat osaajat ja asukkaat
- Lapin kestävän tulevaisuuden yhteensovittaminen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen; sekä
- Sujuvan työnteon, yhteistyön ja työhyvinvoinnin edistäminen.

Painopiste 1: Kansainväliset suhteet ja yhteistyö muuttuneessa toimintaympäristössä

Tavoite	Toteutus	Tehdyt toimenpiteet
Rakennamme temaattisia kumppanuuksia Lapin älykkään erikoistumisen strategia pohjalta	Huolehdimme kansainvälisen näkyvyyden ja vaikuttamisen jatkuvuudesta ja vahvistamme kansainvälisiä verkostoja.	Työ on jatkuvaa. Lapin liiton roolia on vahvistettu S3P Mining Industryn kaivoskumppanuusverkoston kehittämisessä (Lapin liitto johtaa kumppanuutta). Myös muita eurooppalaisia älykkään erikoistumisen temaattisia kumppanuuksia on tuettu liiton toimialavastaavien toimesta, joista yhtenä tuloksena on ammattikorkeakoulun hallinnoimat Euroopan eri alueita yhdistävät Interreg Europe -hankkeet (3 kpl), joista kaksi pyrkivät vaikuttamaan Lapin älykkään erikoistumisen strategiaan ja sen toimeenpanoon. Olemme aktiivisesti osallistuneet alueviranomaisen/

		liittännäiskumppanin roolissa hankkeiden matkoille kumppanialueille ja myös näin vahvistaneet strategisia kumppanuuksia toimijoiden välillä. Älykkään erikoistumisen kautta ja sen avulla tehtävä osaajien pito- ja vetovoimatyö on alkanut 2024-2027 toteutettavassa kansainvälisessä yhteistyössä Talent4S34-nimisessä Interreg Europe -hankkeessa. Matkailun osalta olemme sitoutuneet NECSTouR -verkostoon yhdessä Lapin ammattikorkeakoulun kanssa. Olemme tukeneet toimijoiden osallistumista älykkään erikoistumisen verkostoon Vanguard Initiative ja sen teemakohtaisten pilottien toimintaan osallistamalla alueen toimijoita verkoston tilaisuuksiin mm. puhujina sekä sparraamalla heitä verkostossa toimimiseen. Olemme emännoineet kansainvälisiä delegaatioita, joiden intresseissä on ollut TKI-toimet ja älykäs erikoistumisen. Delegaatioiden vierailuohjelmat on rakennettu tukemaan maakunnan toimijoiden kansainvälisiä verkostoja ja Lapin älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanoa.
	Mining Hub -hankkeessa rakennamme mineraalialan verkostoyhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa ja kansainvälisesti.	Yhteistyötä lisätty toimijoiden välillä OECD:n käynnissä olevan selvityksen myötä. Pidetty sekä sovittu yhteistyötapaamisia.
	Haemme NSB4Local - InterregEurope-hankkeen puitteissa kansainvälisen yhteistyön avulla parhaita luontoperusteisia ratkaisuja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi ja ratkaisujen näkymiseksi aluekehittämisessä.	Yhteistyö on jatkuva. Hankepartnerit vierailleet Lapissa ja meidän ratkaisujamme on jaettu heidän aluekehityksen tueksi. Muiden hankealueiden meille hyödyllisimmät hyvät käytännöt on valittu ja niihin tutustutaan alkuvuodesta 2025.

	Pyrimme DEBUTING-Interreg Europe-hankkeella vaikuttamaan yritysten kilpailukyyn parantumiseen panostamalla sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja naisten houuttelemiseen "miesten aloiksi" mielletyille aloille, esimerkiksi teollisuudessa.	Alueellinen analyysi tasa-arvosta Lapissa valmistunut ja siitä tiedotettu laajasti. Kansainvälinen yhteistyö jatkuu ja Lapin oman sidosryhmän työ aktiivista.
	Teemme MountResilience-horisontti-hankkeessa kansainvälistä yhteistyötä ilmastoresilienssin ja sopeutumiskyvyn vahvistamiseksi Euroopan vuoristoisilla alueilla.	Yhteistyö on jatkuu. Kv-hankepartnerit tapaavat 1kk vuodessa, jossa myös Lapin demon edistymistä esitellään. Hankkeen kaikki työpaketit ovat nyt käynnistyneet. Hankkeen kick off tapahtumat on järjestetty Utsjoella ja Enontekiöllä. Enontekiöllä henkilövaihdokset hidastaneet hankkeen etenemistä.
	Tavoitteena Picobello -hankkeessa on kehittää elinympäristöjä osallisuuden, esteettisyyden ja kestävyiden keinoin New European Bauhaus -aloitteen mukaisesti.	Picobello -hanke (Interreg Europe) on käynnistynyt. Vuoden 2024 aikana toteutettiin hankkeen asiantuntijapalveluiden kilpailutus. Hankkeessa koottiin alueellinen sidosryhmä ja järjestettiin ensimmäinen sidosryhmätapaaminen syyskuussa. Hankkeessa on tuotettu aineistoa New European Bauhaus -aloitteen sisällöistä ja kartoitettiin Lapin mahdollisuuksia aloitteen toimeenpanoon. Lisäksi toteutettiin aloitetta toteuttavia hankkeita ja potentiaalia koskeva kartoituskysely alueen toimijoille. Hankkeessa viestittiin aktiivisesti vuoden 2025 puolelle sijoittuvasta NEB-infotilaisuudesta eri viestintäkanavissa.

Edistämme rajaesteiden poistamista Pohjoismaissa	Teemme rajaesteiden poistamiseksi tiivistä yhteistyötä Ruotsin ja Norjan kanssa mm. Pohjoisen ohjelman valmistelussa ja viestinnässä.	Rajasteiden poistaminen tavoitteena päivitetystä edunajamissuunnitelmassa. Pohjoisen ohjelman osalta ei suoraa kirjausta, mutta yhtenä toimenpidetavoitteena kuitenkin laatia kevään 2025 aikana Suomen johdolla Suomen, Ruotsin ja Norjan yhteinen pohjoisten alueiden strateginen ohjelma mm. vastaamaan osaavan työvoiman tarpeeseen, rajat ylittävien investointien edistämiseen yms. Työtä rajaesteiden poistamiseksi tehdään jatkuvasti Rajaneuvonta Ruotsi-Suomi-Norja- toimiston työssä.
	Edistämme Pohjoiskalotin neuvoston kautta rajat ylittävää liikkuvuutta, työmarkkinoita ja julkisten palveluiden tarjontaa.	Rajaneuvonta Ruotsi-Suomi-Norjan toimipisteiden EURES-neuvojat osallistuivat työnhakijoille kohdistettuihin digitaalisille ja fyysisille rekrymessuille; yritysten yhteydenotot toimipisteisiin ovat lisääntyneet; rajaneuvonnan nettisivuja ollaan uusimassa.
	Edistämme New North hankkeella saavutettavuutta ja logistiikkaa pohjoisten alueiden välillä.	Yhteistyö käynnistetty, työpaketit etenevät kestävien raideyhteyksien, sähköisen lentämisen ja tieyhteyksien osalta.
	Toteutamme Lounaistuuli -hankkeen, CPMR ja Pohjoisen ohjelman alueiden kanssa sekä NATO-kehitykseen liittyen.	Hankkeen avulla on vahvistettu osallistumista CPMR ja Itämeren komission yhteistyöhön aktiivisesti sekä käynnistetty pohjoismaiden pohjoisten alueiden yhteistyöverkostoa.
15th Fennoscandian Exploration and Mining (FEM 2025) week	Valmistelemme vuoden 2025 toteutusta tiiviissä yhteistyössä suomalaisten, norjalaisten ja ruotsalaisten FEM-järjestäjäorganisaatioiden	Ohjelman suunnittelu aloitettu: keynote puhujat, lyhytkurssit ja ekskursiot. Myös kaikkien tarjoilukokonaisuuksien suunnittelu on käynnissä. Rekisteröityminen avautuu 24.2.2025.

EU DIRECT Lappi - tietopiste	kanssa FEM-työryhmien kautta.	Lapin EU-tietopiste aloitti toimintansa tammikuussa 2024. Tietopisteeseen toiminta on ensimmäisenä vuonna painottunut vahvasti perustamisen lisäksi EU-vaaleihin (kesäkuussa), EU:n vihreään viikkoon (kesäkuussa) sekä yleisesti pisteen tunnetuksi tekemiseen alkuvaiheessa olennaisissa sidosryhmissä. EU-tietopistettä esiteltiin kunnissa keväällä 2024 toteutetun maakuntajohtajan kuntakierroksen yhteydessä.
	Mahdollinen EU Direct Lappi - tietopiste tarjoaa vuosille 2024-2025 resursseja EU-temaiseen keskusteluun ja osallistamisen kasvattamiseen Lapissa sekä tapahtumien järjestämiseen yhteisistä eurooppalaisista aiheista.	
Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden yhteistyö (NSPA)	Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden yhteistyö (NSPA)	Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden yhteistyössä (NSPA-yhteistyö) on vuoden 2024 aikana seurattu kiinteästi uuden Euroopan parlamentin työn käynnistymistä ja analysoitu seuraavan ohjelmakauden valmistelua ohjaavien selvitysten ja raporttien julkaisua. Vuoden 2024 aikana on myös seurattu DG Reformin rahoittaman OECD-selvityksen etenemistä ja kommentoitu raporttiluonnoksia erityisesti maakuntaliittojen toimesta.

Painopiste 2: Olevat ja tulevat osaajat ja asukkaat

Tavoite	Toteutus	Tehdyt toimenpiteet
Päivitämme Lappi-brändin vastaamaan maakunnan tarpeita	Käynnistämme hankkeen brändiosaaamisen kasvattamiseksi maakunnassa ja Lappi-brändin päivittämiseksi	Lappi-brändi 2.0 -hanke on käynnistetty.

	yhteistyökumppaneidemme kanssa.	Lapin liiton osaaaja on osallistunut brändihankkeen tapahtumiin ja saanut niistä työkaluja ja näkemyksiä omaan työhön liittyvään viestintään. Brändihankkeen henkilöstön kautta Lapin liittoon on saatu lisää viestinnän ja markkinoinnin osaamista, mikä on tuonut uutta tuulta myös Lapin liiton viestinnän kehittämiseen.
Koordinoimme ja kehitämme teemaan liittyviä keskeisiä verkostoja	Koordinoimme ja vaikutamme elinkeinojen edunvalvontatyöryhmässä, kuntajohtaja- ja kuntakaavoittajaverkostoissa ja kuntien viestintäverkostossa.	Osaavan työvoiman saatavuuden toimenpideohjelman toteutetaan veto- ja pitoteeman alla, kuntajohtajaverkoston säännölliset kokoukset, elinkeinojen edunvalvontatyöryhmän ja viestintäverkoston kokous tulossa syksyllä.
	Edistämme Lapin edunajamista keskeisten ryhmien kautta maakunnassa sekä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa yhteistyössä ja kansainvälisesti.	Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien välinen yhteistyö on ollut aktiivista eri teemoissa, sisältäen yhteisten kannanottojen valmistelun ja edunvalvontatapaaamisten järjestämisen sekä koheesiopoliittikan edunvalvonnan käynnistämisen.
	Koordinoimme järjestöneuvottelukunnan ja koulutuksen yhteistyöryhmän toimintaa.	Ryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti. Järjestetyössä painottuu järjestöjen ja hyvinvointialueen rakenteiden suunnittelu ja strategian toimeenpanosuunnitelman päivitys. Koulutuksen yhteistyöryhmässä määrärahapienennykset ja vaikuttaminen lakiuudistuksiin.
	Kehitämme verkoston toimintasuunnitelman	Työllistymistä edistävää monialaista palvelua (TYP) on edistetty toimintasuunnitelman mukaisesti.

Teemme vuorovaikutteista ja aktiivista viestintää, lisäämme maakunnan veto- ja pitovoimaa	mukaisesti työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua (TYP).	Olemme aktiivisesti edistäneet Lapin veto- ja pitovoimaa monipuolisella viestinnällä, kuten mediayhteistyöllä, sosiaalisen median kautta sekä osallistumalla ja järjestämällä esityksiä erilaisissa tilaisuuksissa. Brändihanke on tukenut työtä osaamisensa ja sisältönsä kautta.
Edistämme viestintä- ja brändiosaaamista sekä sen hyödyntämistä maakunnassa eri toimijoiden välillä.	Tuemme aktiivisella viestinnällä lappilaisia veto- ja pitovoimaa edistäviä hankkeita ja aloitteita.	Lappilaista brändiosaaamista kasvatetaan esim. brändihankkeeseen liittyvissä tapahtumissamme puheenvuorojen ja yhteisen työskentelyn kautta. Lisäksi olemme kirjoittaneet jo tehdystä työstä blogikirjoituksia ja tehneet yhteistyötä median kanssa, mm. Lapin Kansa uutisoi laajasti 13.6. pidetystä brändipöydästämmä ja hankkeen tavoitteista, Lappi-bränditeemainen työpaja veti osallistujia kunta- ja aluekehityspäivillä ja brändi oli myös joulukuun Lapin ystävien illassa Helsingissä pääteema. Työ jatkuu myös vuosina 2025 ja 2026.
Pidämme yllä keskustelua osajatarpeesta ja mahdollisuuksista Lapissa edunvalvontaviestinnässä tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa.	Pidämme yllä keskustelua osajatarpeesta ja mahdollisuuksista Lapissa edunvalvontaviestinnässä tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa.	Lapin osajatarve ja mahdollisuudet Lapissa ovat vahvasti esillä kaikissa esityksissämme eri foorumeilla. Asiaa on nostettu liiton ja eri sidosryhmien toimesta esiin myös esimerkiksi mediassa eri yhteyksissä ja edunvalvontatapaaamisissa Lapin kansallisesti ja kansainvälisesti. Myös brändihankkeen mielikuvakyselyssä (ja sen tulosten viestinnässä) teema on vahvasti esillä. Lapin liitto vastaa alueellisessa osaaavan työvoiman saatavuuden koordinaatitöyssä veto- ja pitovoima, infra -työryhmän vetämisestä. Älykkään erikoistumisen painopisteiden osajia etsitään Interreg Europe TALENT4S3-hankkeella.

		Elämä on liian lyhyt etelässä eletäväksi - sisältö (asenne, some, t-paidat, ym.) ovat saaneet paljon huomiota. T-paidoista on järjestetty suosittuja arvontoja ja # on aiheuttanut keskustelua. T-paita-arvonnat ovat olleet suosittuja niin kunta- ja aluekehityspäivillä kuin Lapin ystävien illassa. Teemalla on myös teetetty mukeja.
		Maakunnan veto- ja pitovoima on brändihankkeen ytimessä ja näkyy vahvasti mm. brändihankkeen työpajojen aiheiden kautta.
Toteutamme tiivistä kuntayhteistyötä		Kuntakaavoittaja-Teamsia on pidetty säännöllisesti 1,5 kk:n välein, kuntajohtajajaverkosto on kokoontunut n. 1 krt/kk, kuntatyöryhmän kokouksia jouduttiin perumaan resurssipulan vuoksi, myös elinkeinojen edunvalvontatyöryhmä kokousti harvennetusti.

Painopiste 3: Lapin kestävän tulevaisuuden yhteensovittaminen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen

Tavoite	Toteutus	Tehdyt toimenpiteet
Vaikutamme Pohjoisen ohjelman valmisteluun	Teemme Lapin edunajamista ja yhteiskunnallista vaikuttamista eri areenoilla.	Johdon strategiafoorumin ja Stradan työ, Verkostojen ja työryhmien hyödyntäminen tiedonkeruussa ja tavoitteiden asetannassa. Pohjoisen ohjelman valmistelutyöryhmässä tapahtuva vaikuttaminen sekä maakunnan sisäinen että pohjoisen maakuntien yhteistyö ohjelman sisältöjen valmistelussa.
	Teemme vaikuttajaviestintää yhteistyössä lappilaisten toimijoiden kanssa sekä Itä- ja	Vaikuttajaviestinnässä on tehty yhteistyötä muun muassa kuntien, kauppakamarin, Yrittäjien ja I-P maakuntaliittojen kanssa erilaisilla areenoilla somekampanjasta SuomiAreenaan ja tiedotteista tilaisuuksiin.

	Pohjois-Suomen maakuntien kanssa.	
Vauhditamme vihreää siirtymää ja digitalisaatiota	Tuemme Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) täysimääräistä hyödyntämistä ja vaikuttavuutta.	Tuen myöntämisessä on onnistuttu erittäin hyvin. JTF-hankkeiden rahoituspäätöksiä on tehty 40 kpl, joissa rahoitusta on myönnetty yhteensä 10 460 098 €. Maksatuspäätöksiä tehty 20 kpl, joissa EU-tukea maksettu 673 581 €.
	Selvitämme Lapin aurinko- ja tuulivoimapotentialiaa.	Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023–2024 valmistui marraskuussa 2024 Ympäristöministeriön rahoituksella. Uusia tuulivoimahankkeita ilmeni olevan vireillä niin paljon, ettei selvityksessä pystytty paneutumaan samalla tasolla kuin vuoden 22 selvityksessä tunnistettuihin alueisiin. Yhteisvaikutukset luontoon ja poronhoitoon edellyttävät vielä lisää tarkastelua.
	Osallistumme EU:n vihreään viikkoon Lapin vihreällä viikolla.	Lapin liitto osallistui EU:n vihreään viikkoon Lapin luontoviikko -teemalla. Lapin liitto keräsi ympäri Lappia tapahtumia ja tekoja lappilaisilta toimijoilta verkkosivuille ja jakoi tietoa tiedotteiden, uutiskirjeiden sekä aktiivisen some-presenssin (#lapinluontoviikko) kautta. Samalla EU:n vihreä viikko nosti esiin EU-vaalien alla EU:n roolia teemassa.
Toimeenpanemme älykkään erikoistumisen uutta toimintamallia	Koordinoimme ja tuemme rahoituksella Lapin älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanosuunnitelman toteuttamista.	Lähes kaikki Lapin liiton rahoittamat EAKR-hankkeet toteuttavat älykkästä erikoistumista. Ohjelman erityistavoitteen 1.1 kaikki hankkeet toteuttavat AES-ohjelmaa. Rahoituksen kysyntä on hyvällä tasolla.

	Tuemme Lapin älykkään erikoistumisen toimijoiden osallistumista strategian painopistealoja tukeviin kansainvälisiin verkostoihin, kumppanuuksiin ja hankkeisiin.	Lapland Mining Hub- hankkeen toimenpiteillä tuetaan toimijoiden osallistumista S3P Mining Industry kumppanuuden toimintaan. Myös muiden älykkään erikoistumisen temaattisten kumppanuuksien toimintaa on tuettu liiton nimettyjen toimialavastaavien toimesta. Lisäksi toimimme aktiivisesti ammattikorkeakoulun Interreg Europe -hankkeissa alueviranomaisen/liittännäiskumppanin roolissa ja tuimme Lapin yliopistoa Interreg Europe -hankehakemuksen teossa. Kirjoitamme tukikirjeitä strategian toimijoille heidän osallistuessaan kansainvälisiin rahoitushakuihin. Olemme kytkeneet toimijoita Vanguard Initiative - verkostoon, eurooppalaisiin klusteriverkostoihin sekä osaksi kansainvälisten vierailudelegaatioiden ohjelmaa.
	Seuraamme älykkään erikoistumisen koordinaatioryhmän kautta äes-strategian painopisteiden toteutumista.	Työ on jatkuva. Koordinaatioryhmä kokoontui kaksi kertaa vuodessa ja heille raportoitiiin kaikkien neljän painopisteen toteutumisesta. Raportojia on ohjeistettu suullisesti ja kirjallisesti siitä mitä heidän odotetaan raportoivan. Koordinaatioryhmä raportoi toiminnastaan Maakunnan yhteistyöryhmälle 11/2024.
Mahdollistamme käytössämme olevien rahoitusvälineiden kautta kaksoissiirtymän edistämisen Lapissa	Tuemme lappilaisten toimijoiden kehittämishankkeita sekä EU-että kansallisella rahoituksella.	Rahoituksella on tuettu runsaasti kehittämishankkeita. Kansallisessa vertailussa Lappi sijoittui kärkeen ilmastotavoitteita tukevien hankkeiden rahoituksessa. Lapin liiton rahoituksesta suurin osa on kohdistunut digitalisaatioon. Toimintakertomuksen liitteenä on erillinen rahoituskatsaus.
Kehitämme Lapin aluerakennetta maakuntakaavoituksella ja saavutettavuutta liikennejärjestelmäsuunnittelulla	Osallistumme aktiivisesti Liikenne12 eli valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimiseen.	Lapin liitto on osallistunut aktiivisesti Liikenne 12 eli valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimiseen, joka tuli lausunnoille loppuvuodesta 2024.

	Pohjoisten maakuntien kanssa yhteistyössä uudistamme Pohjoisen liikenne- ja logistiikkastrategian.	Maakuntahallitus hyväksyi Pohjoisen liikennestrategian elokuussa 2024. Uudistimme Lapin liikennestrategian 2036/2050 palvelemaan niin edunajoa, liikennejärjestelmän kehittämistä, että koko maakunnan kattavaa vaihemaakuntakaavoitusta. Lapin liikennejärjestelmätyöryhmä kokoontui säännöllisesti ylläpitämään ajankohtaista tietoa Lapin liikennejärjestelmästä edunvalvontaa ja Lapin liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Osallistuimme Lapin maakunnallisen liikenneturvallisuustyöryhmän toimintaan liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Osallistuimme Ruotsin ja Norjan pohjoisen alueiden väliseen yhteistyöhön liikennejärjestelmän kehittämiseksi New North - hankkeessa ja Bothnian Arc Cross-Border Transport Forumissa.
	Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 valmistelu päätöksentekoon.	Vuodesta 2017 alkaen vireillä ollut Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 hyväksyttiin valtuustossa toukokuussa 2024. Maakuntakaavaehdotus palautettiin valtuustosta uudelleen valmisteltavaksi toukokuussa 2021. Päivitetty maakuntakaavaehdotus oli viranomaislausunnoilla vuonna 2023 ja julkisesti nähtävillä alkuvuodesta 2024. Maakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.
	Seuraamme maakuntakaavojen toteutumista ja uudistustarpeita lausuntojen kautta.	Käynnistimme myös Lapin maakuntakaavoitusjärjestelmän uudistamisen. Vuosien 2025–2036 aikana Lapin seudullaiset kokonaismaakuntakaavat sekä hankevaihemaakuntakaavat päivitetään teemallisilla koko maakunnan kattavilla vaihemaakuntakaavoilla, joista ensimmäinen on Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava 2050. Käynnistimme Lapin ampumarataselvityksen ja sen pohjalta ratojen kehittämissuunnitelman laatiminen, joka toimii myös taustaselvityksenä Lapin turvallisuus ja liikennevaihemaakuntakaavalle 2050. Maakuntakaavoja seurataan kuntien kaavojen lausuntomenettelyn sekä YVA-hankkeista annettavien lausuntojen kautta. Vuonna 2024 lausuntopyynnöt kasvoivat merkittävästi, yhteensä lausuntopyyntöjä tuli n.150 kpl. Annoimme 130 kpl lausuntoja, erityisesti

		tuulivoimahankkeisiin liittyviin YVA- ja kaavoitusmenettelyihin sekä kuntakaavoitukseen liittyen. Käynnistimme merialuesuunnitelman tarkistamisen vastataksemme toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin, kuten merellisen energiatuotannon kasvaneisiin tavoitteisiin, arvioitua nopeammin edenneeseen ilmastomuutokseen, sekä mm. merenkulun ja merellisen ruoantuotannon merkityksen kasvuun mm. huoltovarmuuden näkökulmasta.
	Uudistamme Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelman vuoden 2024 aikana.	Lapin liikennestrategian uudistus aloitettiin keväällä 2024. Tiiviin työpajatyöskentelyn kautta priorisoimme keskeiset kärkihankkeet vuoteen 2036 mennessä ja viitoitimme myös 2050 tulevaisuutta ennen kaikkea tulevan vaihemaakuntakaavoituksen tueksi. Huoltovarmuus ja sotilaallinen liikkuvuus sekä kaksoiskäyttö kehittyvän elinkeinoelämän kanssa luovat pohjaa Lapin liikennejärjestelmän kehittämiselle lappilaisten sujuvan arjen lisäksi. Eurooppalainen raideleveys nousi uutena asiana mukaan suunnitelmaan. Lapin liiton hallitus hyväksyi strategian joulukuussa.

Painopiste 4: Sujuvan työnteon, yhteistyön ja työhyvinvoinnin edistäminen

Tavoite	Toteutus	Tehdyt toimenpiteet
Maakunnan sisäisen ja maakuntien välisen yhteistyön hyödyntäminen voimavarana	Toimeenpanemme Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisen älykkään erikoistumisen strategiaa yhteisen innovaatio- ja osaamispääoman vahvistamisessa.	Strategian toimeenpanon edistämiseksi IP maakunnat ovat järjestäneet yhteisen rahoitushaun ylimaakunnallisten hankkeiden rahoittamiseksi. Euroopan komissio on tukenut asiantuntijapalvelulla yhteisen IP äes strategian toimeenpanoa uuden S3 CoP toimintamallin mukaisesti. Asiantuntijapalvelun tuella on järjestetty IP alueen toimijoiden yhteinen innovaatioleiri Rovaniemellä. Rahoitusshaussa saatiin vajaat kymmenen hakemusta, joista yhdessä hankkeessa oli mukana toimijoita Lapista.

		Asiantuntijapalvelulla tuotettu selvitys valmistui loppuvuodesta 2024 ja sitä tullaan hyödyntämään IP alueen äes-strategian edistämisessä.
Käytämme Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisen EU-toimiston resursseja suunnitellusti edunvalvonnassa.		EU-toimiston resursseja on hyödynnetty yhteisessä edunvalvonnassa mm. työryhmien kautta sekä EU-vaaliviestinnän yhteydessä.
Hyödynnämme paremmin maakunnan sisäisten verkostojen vahvuuksia mm. kehittämällä maakunnan yhteistyöryhmän työtä.		MYR kokoonpanoa on muutettu päätöksenteon kannalta joustavammaksi, jäseniä on vaihtunut pitkin vuotta. Toimintaa on edelleen kehitettävä.
Toimimme aktiivisesti niissä kansainvälisissä verkostoissa, joihin olemme sitoutuneet (esim. NSPA, CPMR). Lapin liitto on jäsen CPMR - organisaatiossa (Conference of Peripheral Maritime Regions), sekä sen alaisessa Itämeren komissiossa (Baltic Sea Commission). Organisaatio toimii alustana alueiden yhteistyölle eri kehittämisteemoissa sekä ennen kaikkea EU-politiikkaan vaikuttamiselle.		Kansainvälisten verkostojen toimintaan on osallistuttu aktiivisesti, mahdollisuuksien mukaan joko paikan päällä tai etäyhteydellä. CPMR:n ja Itämeri-komission kokouksiin on osallistuttu aktiivisesti ja verkostosta on tullut keskeinen osa liiton kansainvälistä toimintaa. Lapin liitto toimii mm. koko CPMR:n laajuudessa koheesiotyöryhmässä, BSC:n energia ja ilmasto, sekä saavutettavuus ja liikenne työryhmissä. Lappi toimii puheenjohtajana Itämerikomission alaista Arktisessa työryhmässä, johon puheenjohtajaksi on nimetty Tanja Joona. Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden yhteistyössä (NSPA-yhteistyö) on vuoden 2024 aikana seurattu kiinteästi uuden Euroopan parlamentin työn käynnistymistä ja analysoitu seuraavan ohjelmakauden valmistelua ohjaavien selvitysten ja raporttien julkaisua. Vuoden 2024 aikana on myös seurattu DG Reformin rahoittaman OECD-selvityksen etenemistä ja kommentoitu raporttiluonnoksia erityisesti maakuntaliittojen toimesta. Vuoden 2024 aikana osallistuimme Barents-yhteistyöhön liittyviin kokouksiin ja tapaamisiin.

Oikeudenmukaisen ja kannustavan palkkausjärjestelmän kehittäminen	Valmistelemme yhteistyössä henkilöstön kanssa palkkausjärjestelmän henkilökohtaisen suoriutumisen mallin ja otamme sen käyttöön.	Palkkausjärjestelmä on uudistettu myös henkilökohtaisen suoriutumisen osalta ja otettu käyttöön.
Ylläpidämme ja parannamme edelleen henkilöstön työhyvinvointia	Käyttönotamme uudet toimitilat tai vaihtoehtoisesti kehitämme nykyisiä toimitiloja vastaamaan viraston ja erityisesti monipaikkatyön tarpeita.	Toimitilojen myynti ei ole edennyt suunnitellusti. Toimitilojen kehittämiseksi on tehty selvityksiä ja alustavia suunnitelmia. Lisäksi taloyhtiö on edistänyt kiinteistön kuntoa ikkunoiden tiivistyksellä ym. Tilojen kehittämisen tarkoituksenmukaisuutta on arvioitu kokonaisuutena ja korjausremontoinnissa edetään varovaisesti huomioiden tavoite tilojen myynnistä. Vuonna 2025 suunnitteilla pientä viihtyisyyttä parantavaa pintaremonttia.
	Päivitämme työhyvinvointia tukevia ohjeita ja suunnitelmia henkilöstösuunnitelman mukaisesti ja viestimme näistä henkilöstön kanssa.	Lapin liikunta piti henkilökunnalle Lisää aktiivisuutta työpäiviin -hetkiä kerran viikossa keväällä. Työterveyshuollon työterveysyhteistyön suunnitelma ja työsuojelun toimintaohjelma on päivitetty keväällä 2024. Varhaisen tuen mallin päivitys on jouduttu siirtämään vuodelle 2025 tehtävien priorisoinnin vuoksi.
	Kehitämme rekrytointi- ja perehdytysprosessia sujuvammaksi ja yhdenmukaisemmaksi sekä päivitämme rekrytointiviestinnän ohjeet.	Kuntarekry otettu käyttöön ja rekrytointiprosessia päivitetty. Rekrytointiviestintäohjeet löytyvät kirjattuna myös intrasta.
Parannamme hallinnon järjestelmien käytettävyyttä ja sähköistysastetta	Laajennamme sähköisen arkistoinnin (Säilön) käyttöä.	Palkkojen materiaalin osalta on siirrytty kokonaan sähköiseen arkistointiin elokuussa 2024. Dynasty 10 -järjestelmän asiakirjojen siirtämisestä Säilöön on aloitettu Lapin pelastuslaitoksen asiakirjojen osalta. Lapin liiton asiakirjojen siirtäminen siirtyy vuodelle 2025, koska pelastuslaitoksen asiakirjat tulee ensin saada siirrettyä. Promas-

			järjestelmän arkistointi on valmisteltu vuonna 2024, mutta sen valmistuminen siirtyi vuodelle 2025.
	Palkaus- ja HR-järjestelmän uudistaminen		Kilpailutus toteutettiin LapIT:n koordinoimana. Lapin liitto osallistua kilpailutuksen määrittelytyöhön suunnitelman mukaisesti. Hankintapäätös tehdään vuoden 2025 aikana.
	Laajennamme vuonna 2023 käyttöönotetun sähköisen kokousjärjestelmän käyttöä.		Sähköinen kokousjärjestelmä on otettu vuoden 2024 aikana käyttöön hallituksen kokouksissa sekä myr:ssä. Myös valtuuston osalta on järjestetty koulutus syksyllä 2024 ja käyttöönotto tapahtui marraskuun valtuuston kokouksessa.
Kehitämme edelleen viraston riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa	Kehitämme sisäisen valvonnan prosessia, laadimme sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja otamme riskienhallinnan riskianalyysit osaksi vuosisuunnittelua.		Henkilövaihdoksesta johtuen sisäisen valvonnan prosessin kehittämistyö on vielä vaiheessa. Riskienhallinta on liitetty osaksi liiton vuosisuunnittelua ja sitä toteutetaan toimintasuunnitelman, osavuosiraportoinnin ja toimintakertomuksen laatimisen yhteydessä. vuoden 2024 osalta riskit on kartoitettu toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä ja ensimmäinen riskianalyysi on toteutettu syksyllä 2024 osavuosiraportoinnin yhteydessä.
	Laadimme ohjeen rahoitusohjelmien maksatuksien riskiperusteisesta otannasta.		Riskiperustainen otantamenetelmä laadittu ja otettu käyttöön keväällä 2024. Päivitystarve katsotaan vuosittain.

Edistämme vuorovaikutteista organisaatioviestintää	Teemme sisäiseen ja ulkoiseen organisaatioviestintään liittyviä ohjeistuksia ja yhteissparrauksia Lapin liiton henkilöstölle.	Lapin liiton henkilöstö saa tietoa mm. viestintäkanavista ja niiden käyttötarkoituksista aina rekrytointiohjeista alkaen henkilöstöpalaveriini eli Turpakäräjiin, johtoryhmän pikaterkkuihin intrassa ja muuhun keskusteluun sisäisissä viestintäkanavissamme. Lapin liiton Teams-ryhmissä jaetaan aktiivisesti viestintävinkejä eri asioissa. Noin kerran kuukaudessa vuodesta 2023 syksystä asti järjestetty promptivartti keräsi linjoille ison osan henkilöstöstä keskustelevaan tekoälyn liittyvistä (usein viestintääkin liippaavista) teemoista.
	Tehostamme ja yhteensovitamme edunvalvontaviestintää kuntien ja keskeisten sidosryhmiemme kanssa.	Edunajamisviestintää on yhteensovitettu muun muassa EU-vaaliviestinnän osalta yhdessä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa, Pohjoisen ohjelman osalta Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin toimijoiden kesken sekä erilaisissa ajankohtaisissa teemoissa Lapin kuntien kanssa.
	Tuemme viestintäosaamisen kehittämistä Lapin liitossa ja Lapin kunnissa koulutuksiin sekä aktiivisella toimimisella verkostoissa.	Lapin liitto on järjestänyt valmiusviestintään liittyviä koulutuksia ja harjoituksia Lapin kuntien viestintäverkostolle yhteistyössä Lapin alueellisen valmiustoimikunnan viestintäjaoksen kanssa. Lapin kuntien viestintäverkoston jäsenille on myös järjestetty mahdollisuus osallistua ryhmätyönohjaukseen. Lapin liitto järjesti yhteistyössä Kemin kaupungin kanssa tapaamisen kuntaviesijöille Lapin kunta- ja aluekehityspäivien yhteydessä syyskuussa Kemissä. Työ jatkuu, aina on mahdollista kehittyä!
Aluekehitysjärjestelmän uudistaminen	Suunnittelemme ja toimeenpanemme uuden aluekehitysjärjestelmän, joka kytkee dynaamisesti yhteen toteutettuja prosesseja ja lisää joustavuutta toimia ajassa. Uudet strategiset	Keväällä 2024 toteutimme Lappi-sopimuksen väliarvioinnin.

	hankkeet pohjautuvat aluekehitysjärjestelmään.	

Lapin liiton hankkeet

Lapin liitto myöntää hankerahoitusta ja tarvittaessa hallinnoi strategisia aluekehityshankkeita. Koska hankkeet ja siinä työskentelevä henkilöstö ovat keskeinen osa Lapin liiton toimintaa ja taloutta, on osana toiminnan ja talouden raportointia laadittu ns. hankekortit vuonna 2024 käynnissä olevista Lapin liiton hallinnoimista hankkeista ja niissä vuoden 2024 aikana toteutetuista toimista. Hankekortit ovat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen liitteenä (liite 1).

Talous

Lapin liiton tilikauden tulos vuodelta 2024 oli 2155,64 € alijäämäinen. Alijäämä aiheutui 200 000 €:n siirrosta kehittämisrahastoon.

Tilinpäätös

Lapin liiton valtuusto hyväksyi vuoden 2024 talousarvion käyttötalous-, investointi- ja rahoitusosioineen 25.11.2024 pidetyssä kokouksessa. Sitovuustasoksi hyväksyttiin tuloslaskelman toimintatuotot ja -kulut vastuualueittain. Lapin liiton hallintosäännön mukaan maakuntahallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita talousarvion täytäntöönpanosta. Maakuntajohtaja hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman.

Valtuuston hyväksymä käyttötalouden talousarvio oli 2 925 000 €, josta kuntarahoituksen osuus oli 2 749 500 €. Talousarvio oli 110 000 € alijäämäinen. Muuta rahoitusta oli budjetoitu 65 500 €. Tilikauden alijäämän 2 155,64 € muodostumiseen keskeisesti vaikuttavia seikkoja olivat muun muassa lomapalkkavarauksen merkittävä pienentyminen edelliseen vuoteen verrattuna, mikä vähensi palkkakustannuksia. Tämän seurauksena tilinpäätös olisi ollut lähes 200 000 € ylijäämäinen. Rahastosiirto kuitenkin pienensi tuloksen alijäämäiseksi. Tilinpäätöksen toteuma oli 109 7844,36 € budjetoitua parempi.

Luottamushenkilöhallinnon toteuma oli kokonaisuutena 2 221 € alijäämäinen.

Maakuntahallituksen budjetti toteutui 850 € ylijäämäisenä, ja maakuntavaltuuston budjetti ylittyi 11 073 €. Valtuuston budjetin ylitys johtui ylimääräisestä maakuntavaltuuston kokouksesta, joka järjestettiin vs. maakuntajohtajan valitsemiseksi. Tarkastuslautakunnan budjetti alittui 7 150 €. Alitus muodostui säästöistä kokouspalkkioissa ja asiantuntijapalveluissa sekä matka- ja koulutuskustannuksissa.

Yleishallinnon budjetti alittui hieman eli noin 850 €. Säästöjä tuli kokouspalkkioista ja ICT-kuluissa. Toisaalta muun muassa matkakulut ylittyivät budjetoidusta noin 4 000 eurolla.

Maakuntajohtajan ja viestinnän vastuualueen ylijäämä oli 14 474 €. Säästöjä syntyi henkilöstö- ja matkakuluissa, mutta ICT-kustannukset, markkinointi ja asiantuntijapalvelut olivat budjetoitua suurempia. Suurin ylitys syntyi ilmoituskuluissa, jotka johtuivat vs. maakuntajohtajan rekrytoinnista.

Hallinnon ja talouden vastuualueen ylijäämä oli 99 191 €. Siihen vaikuttivat lomapalkkavarauksen muutos, säästö ICT-kustannuksissa sekä korkotuotot, joita ei oltu budjetoitu. ICT-kustannukset jäivät budjetoitua pienemmäksi, koska palkkaohjelman vaihtumisesta aiheutuvat kustannukset toteutuvatkin vasta vuosina 2025-2026 johtuen kilpailuttamisen viivästymisestä. Suurimpana yksittäisenä kustannuksena ylittyi työterveyshuolto noin 24 400 €. Tämä johtuu sekä palvelun hinnoista että sairaanhoidollisten palvelujen lisääntyneestä käytöstä. Työterveyshuollon palvelut kilpailutetaan vuonna 2025, jolloin niiden kustannusten odotetaan laskevan kohtuulliselle tasolle.

Kehittämisen ja rahoituksen vastuualueen ylijäämä oli 24 437 €. Se muodostui lähinnä säästöissä henkilöstökustannuksissa. Vastuualueen lomapalkkavarauksen pieneni edellisvuodesta ja hallintopäällikön eläköidyttyä hänen virkaansa hoidettiin sisäisin järjestelyin johtuen mm. Kolarcticin yt-tilanteesta. Isoimmat ylitykset tulivat asiantuntijapalveluissa ja matkakustannuksissa.

Aluesuunnittelun ylijäämä oli 77 125 €. Se koostui suurimmaksi osaksi palkkakustannuksista, missä lomapalkkavarauksen muutos oli suurin tekijä. Lisäksi säästöjä syntyi hieman myös matka- ja ICT-kustannuksista.

Vaikuttamisen ja FEMin tulos oli 28 282 € alijäämäinen. Alijäämää oli budjetoitu 110 000 €, joten tulos oli hyvä. Myös vaikuttamisen vastuualueella suurin vaikuttava tekijä kustannusten vähenemiseen oli lomapalkkavarauksen muutos. Lisäksi palkkakustannuksissa tuli säästöjä siitä, että joidenkin työntekijöiden työpanosta tarvittiin hankkeissa ja palkkakustannukset niiden osalta kirjattiin ao. hankkeille. Muilta osin oli sekä pieniä ylityksiä että säästöjä eri kustannuslajeissa.

Johtavan työllisyysasiantuntijan säästöt olivat 13 120 €, mikä johtuu kokonaan lomapalkkavarauksen muutoksesta. Tehtävä siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2025 alkaen.

Käyttötalouden toteumavertailu

YLEINEN LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

VALTUUSTO

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	37 920	37 920	0	0
Toimintakulut	37 920	48 993	-11 073	129,20 %
Toimintakate	0	-11 073	-11 073	0,00 %

HALLITUS

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	47 145	47 145	0	0
Toimintakulut	47 145	46 295	850	98,20 %
Toimintakate	0	850	850	0,00 %

MUU YLEISHALLINTO

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	112 939	111 939	-1 000	99,11 %
Toimintakulut	112 939	111 087	1 852	98,36 %
Toimintakate	0	852	852	0,00 %

TARKASTUSLAUTAKUNTA

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	17 870	17 870	0	0
Toimintakulut	17 870	10 720	7 150	59,99 %
Toimintakate	0	7 150	7 150	0,00 %

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO YHTEENSÄ

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	227 382	214 874	-12 508	94,50 %
Toimintakulut	227 382	217 095	10 287	95,48 %
Toimintakate	0	-2 221	-2 221	0,00 %

VARSINAINEN TOIMINTA**MAAKUNTAJOHTAJA**

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	303 647	303 687	40	100 %
Toimintakulut	303 647	289 212	14 435	95,25 %
Toimintakate	0	14 475	14 475	0,00 %

HALLINTO JA TALOUS

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	831 169	869 102	37 933	104,56 %
Toimintakulut	831 169	769 911	61 258	92,63 %
Toimintakate	0	99 191	99 191	

KEHITTÄMINEN JA RAHOITUS

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	400 838	428 869	28 031	106,99 %
Toimintakulut	400 838	404 432	-3 594	100,90 %
Toimintakate	0	24 437	24 437	

ALUESUUNNITTELU

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	567 553	567 840	287	100,05 %
Toimintakulut	567 553	490 715	76 838	86,46 %
Toimintakate	0	77 125	77 125	

VAIKUTTAMINEN

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	412 814	418 716	5 902	101,43 %
Toimintakulut	522 814	446 997	75 817	85,50 %
Toimintakate	-110 000	-28 281	81 719	

JOHTAVA TYÖLLISYYSASIAANTUNTIJA

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	83 105	83 105	0	100,00 %
Toimintakulut	83 105	69 985	13 120	84,21 %
Toimintakate	0	13 120	13 120	

VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	2 826 508	2 886 193	59 685	102,11 %
Toimintakulut	2 936 508	2 688 349	248 159	91,55 %
Siirto rahastoon		-200 000		

Toimintakate	-110 000	-2 155	307 845

LAPIN LIITON TEKNINEN TUKI KKT 2021-2027

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	365 369	349 947	-15 422	95,78 %
Toimintakulut	365 369	349 947	-15 422	95,78 %
Toimintakate		0	0	

POHJOISKALOTIN NEUVOSTO

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	97 897	140 566	42 669	143,59 %
Toimintakulut	97 897	140 566	42 669	143,59 %
Toimintakate	0	0	0	

POHJOISKALOTIN RAJANEUVONTAPALVELU

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	131 693	136 078	4 385	103,33 %
Toimintakulut	131 693	136 078	4 385	103,33 %
Toimintakate	0	0	0	

INTERREG 2021-2027, TEKNINEN TUKI

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	69 000	75 587	6 587	109,55 %
Toimintakulut	69 000	75 587	6 587	109,55 %
Toimintakate	0	0	0	

KOLARCTIC ENI CBC

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	0	338 155	338 155	
Toimintakulut	0	338 155	338 155	
Toimintakate	0	0	0	

PROJEKTIT

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 299 823	2 317 093	1 017 270	178,26 %
Toimintakulut	1 189 823	1 806 856	617 033	151,86 %
Toimintakate	110 000	0	400 237	

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Vars. toiminnan käyttötalous tulot yhteensä	2 826 508	2 886 193	59 685	102,11 %
Vars. toiminnan käyttötalousmenot yhteensä	2 936 508	2 688 349	-248 159	91,55 %
Vars. toim. Käyttötalous netto yhteensä	-110 000	197 845	-188 474	-179,86 %
Rahastosiirrot		-200 000		
Kuntien jäsenmaksut vars. toiminta	2 749 505	-2 155	0	

TULOSLASKELMA

Toim.tuotot luott. + vastuualueet	2 826 508	2 853 068
Projektit + tekninen tuki, tulot		2 878 028
Toimintatuotot yhteensä	2 826 508	5 731 096
Toim.kulut luott. + vastuualueet	2 936 508	2 688 349
Projektit + tekninen tuki, kulut	0	2 876 655
Toimintakulut yhteensä	2 936 508	5 565 004
TOIMINTAKATE		166 092
Rahoitustuotot ja kulut		31 753
VUOSIKATE		197 845
POISTOT		0
SATUNNAISET TUOTOT		0
SATUNNAISET KULUT		0
TILIKAUDEN TULOS		197 845
Varausten vähennys		0
Rahastojen vähennys		-200 000
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ		-2 155

Tilikauden jälkeiset olennaiset muutokset

Toimitilojen myynti on osoittautunut haastavaksi, eikä potentiaalisia ostajia ole ollut vuoden 2024 aikana. Myyntihintaa on kertaalleen alennettu. Toimitilojen osalta tilintarkastaja on nostanut esille arvonalentumiskirjauksen jo vuoden 2024 tilinpäätöksessä, mutta arvonalennuskirjauksen tekeminen päätettiin kuitenkin siirtää tuleville vuosille. Kirjanpitolain 13 §:n mukaan alentumisen on oltava pysyvä. KOY Vilhontalon osalta on tehty ja edelleen selvitetään toimia, joilla todennäköisesti tulee olemaan myyntiä edistävä vaikutus ja toisaalta niillä voi olla vaikutusta tiloista saatavaan hintaan. Toimista johtuen arvonalentumisen kirjaaminen on perusteltua siirtää vuoden 2025 tilinpäätökseen, koska asioiden voidaan olettaa selviävän kuluvan vuoden aikana.

Lapin liitossa on vireillä riita-asia, johon liittyy taloudellinen intressi. Asian keskeneräisyydestä johtuen siihen ei ole pystytty varautumaan kirjanpidossa.

Lapin liiton konsernitilinpäätös

Vuodelta 2024 ei ole laadittu konsernitilinpäätöstä, koska Lapin pelastuslaitos siirtyi Lapin hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Lapin liiton tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

Tase 31.12.2024

	Tilivuosi 2024 00-12	Ed. vuosi 2023 00-12
0001 TASE		
1000 VASTAAVAA		
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT		
1200 Sijoitukset		
1201 Osakkeet ja osuudet		
1210 Muut osakkeet ja osuudet	422.356,34	422.356,34
1201 Osakkeet ja osuudet	422.356,34	422.356,34
1200 Sijoitukset	422.356,34	422.356,34
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT	422.356,34	422.356,34
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1460 Muut toimeksiantojen varat	17.125.939,42	23.006.169,20
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	17.125.939,42	23.006.169,20
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
1600 Saamiset		
1720 Lyhytaikaiset saamiset		
1721 Myyntisaamiset	14.228,15	71.643,11
1780 Muut saamiset	1.332.331,40	1.126.081,67
1720 Lyhytaikaiset saamiset	1.346.559,55	1.197.724,78
1815 Siirtosaamiset		
1822 Muut siirtosaamiset	100.411,51	142.094,43
1815 Siirtosaamiset	100.411,51	142.094,43
1600 Saamiset	1.446.971,06	1.339.819,21
1900 Rahat ja pankkisaamiset	1.059.604,50	1.429.323,86
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT	2.506.575,56	2.769.143,07
1000 VASTAAVAA	20.054.871,32	26.197.668,61
	Tilivuosi 2024 00-12	Ed. vuosi 2023 00-12
2000 VASTATTAVAA		
2001 OMA PÄÄOMA		
2002 Peruspääoma	1.508.231,95	1.508.231,95
2015 Muut omat rahastot	215.468,64	15.468,64
2040 Edellisten tilikausien yli/alija	483.102,59	285.117,88
2050 Tilikauden yli-/alijäämä	-2.155,64	197.984,71
2001 OMA PÄÄOMA	2.204.647,54	2.006.803,18
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2301 Valtion toimeksiannot	13.469.624,86	12.949.103,63
2330 Muut toimeksiantojen pääomat	3.664.025,80	10.126.462,80
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	17.133.650,66	23.075.566,43
2400 VIERAS PÄÄOMA		
2500 Lyhytaikainen		
2540 Saadut ennakot	243.479,60	263.865,06
2545 Ostovelat	102.922,32	282.780,95
2550 Muut velat	62.261,78	95.731,99
2570 Siirtovelat		
2580 Lomapalkkajaksoitus	166.558,79	337.782,66
2584 Muut siirtovelat	141.350,63	135.138,34
2570 Siirtovelat	307.909,42	472.921,00
2500 Lyhytaikainen	716.573,12	1.115.299,00
2400 VIERAS PÄÄOMA	716.573,12	1.115.299,00
2000 VASTATTAVAA	20.054.871,32	26.197.668,61

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2024

T U L O S L A S K E L M A

EUR

Ulkoinen

01.01.2024 - 31.12.2024

	Toteutuma/ v.al.	Vert. %	Toteutuma/ ed.v.al.	Vert. %
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3080 Valtiolta saadut korvaukset			-0,11	
3100 Korvaukset kunnilta ja kun	2.749.505,00		2.631.100,00	
3130 Muut suoritteiden myyntitu	29.168,26		769.678,76	
3001 Myyntituotot	2.778.673,26		3.400.778,65	
3200 Maksutuotot				
3290 Muut palvelumaksut	28.851,02		21.276,25	
3200 Maksutuotot	28.851,02		21.276,25	
3300 Tuet ja avustukset	2.910.871,01		3.026.902,22	
3400 Muut toimintatuotot				
3410 Vuokratuotot	2.700,00		2.585,20	
3500 Muut toimintatuotot	10.000,42		9.171,63	
3400 Muut toimintatuotot	12.700,42		11.756,83	
3000 TOIMINTATUOTOT	5.731.095,71		6.460.713,95	
4000 TOIMINTAKULUT				
4001 Henkilöstökulut				
4002 Palkat ja palkkiot				
4003 Maksetut palkat ja palkki	-3.242.070,70		-3.189.114,50	
4004 Jaksetetut palkat ja palk	140.091,52		-21.031,70	
4010 Henkilöstökorvaukset	35.991,70		30.265,88	
4002 Palkat ja palkkiot	-3.065.987,48		-3.179.880,32	
4100 Henkilösivukulut				
4101 Eläkekulut	-535.111,19		-536.141,42	
4150 Muut henkilösivukulut	-52.576,91		-91.426,57	
4100 Henkilösivukulut	-587.688,10		-627.567,99	
4001 Henkilöstökulut	-3.653.675,58		-3.807.448,31	
4300 Palvelujen ostot				
4340 Palvelujen ostot	-1.726.545,85		-2.278.209,61	
4300 Palvelujen ostot	-1.726.545,85		-2.278.209,61	
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavar				
4501 Ostot tilikauden aikana	-43.162,09		-43.414,14	
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavar	-43.162,09		-43.414,14	
4800 Muut toimintakulut				
4801 Vuokrat	-141.620,06		-132.505,79	
4800 Muut toimintakulut	-141.620,06		-132.505,79	
4000 TOIMINTAKULUT	-5.565.003,58		-6.261.577,85	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	166.092,13		199.136,10	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6001 Korkotuotot	38.369,13		4.224,52	
6100 Muut rahoitustuotot			891,03	
6200 Korkokulut	-96,40		-318,76	
6300 Muut rahoituskulut	-6.520,50		-4.850,38	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	31.752,23		-53,59	
6999 VUOSIKATE	197.844,36		199.082,51	
8000 Satunnaiset tuotot ja kulut				
8100 Satunnaiset kulut			-1.097,80	
8000 Satunnaiset tuotot ja kulut			-1.097,80	
8500 Tilinpäätössiirrot				
8700 Rahastojen muutos	-200.000,00			
8500 Tilinpäätössiirrot	-200.000,00			
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.155,64		197.984,71	

Rahoituslaskelma

21.02.2023

Rahoituslaskelma

EUR

Ulkoinen

01.01.2024 - 31.12.2024

	Toteutuma 2024	Toteuma Tilinpäätö
0006 RAHOITUSLASKELMA		
9310 KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVES		
9315 TULORAHOITUS		
9320 VUOSIKATE	197.844,36	199.082,51
9325 SATUNNAISET ERÄT		-1.097,80
9315 TULORAHOITUS	197.844,36	197.984,71
9310 KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVES	197.844,36	197.984,71
9400 RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA		
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSE		
9481 TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA	-61.685,99	68.939,34
9485 LYHYTAIKAISTEN SAAMISTEN MU	-107.151,85	990.264,18
9486 KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.	-398.725,88	-1.383.418,49
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSE	-567.563,72	-324.214,97
9400 RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	-567.563,72	-324.214,97
9490 KASSAVAROJEN MUUTOS	-369.719,36	-126.230,26
9500 KASSAVARAT 31.12.	1.059.604,50	1.429.323,86
9501 KASSAVARAT 1.1.	1.429.323,86	1.515.763,08
9502 KASSAVAROJEN MUUTOS	-369.719,36	-86.439,22

Tilinpäätöksen liitteet

Taseen liitetiedot

Suunnitelman mukaiset poistot

Kuntayhtymän suunnitelman mukaisten poistojen laskennassa noudatetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta. Poistojen perustana oleva käyttöomaisuus on määritelty kirjanpitolain 12.2 §:ssä. Käyttöomaisuutta ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa useampana kuin yhtenä tilikautena. Kuntajaosto on tarkentanut käsitettä siten, että käyttöomaisuutta ovat tulon tuottamisen tarkoituksesta riippumatta hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useamman kuin yhden tilikauden.

Investointimenojen aktivointirajaksi on vahvistettu 10 000 €. Rajan alle jäävät hankkeet ja hankinnat kirjataan suoraan tilivuoden menoksi ja ylimenevät aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Poistomenetelmät ja poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto 3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto 3 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto 5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto 3 vuotta
Muut	Tasapoisto 3 vuotta

Aineelliset hyödykkeet	Poistomenetelmä
Kiinteät rakenteet ja laitteet, muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet sekä koneet ja kalusto	Menojäännöspoisto 25 %
Atk-laitteet	Tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto 3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet, Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Poistomenetelmä

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

1210 Muut osakkeet ja osuudet	
Kiinteistö Oy Vilhontalo-nimisen yhtiön osakkeet N:ot 0012848-0014242, N:ot 0019035-0023698, N:ot 0027046-0027136, N:ot 0028647-0028762	420 356,34 euroa
Yhteensä 6 266 kpl yhtiön osakkeita	
1215 Muut osakkeet ja osuudet	
Lapin Informaatioteknologia Lapit Oy	2 000,00 euroa
YHTEENSÄ	422 356,34 €

Taseen ulkopuoliset vakuudet ja vastuut

KOY Vilhontalo remonttilaina 31.12.2024	289 005,28 €
Pohjola Osuuspankki, limiitti 500 000 €, velkaosuus 31.12.2024	0,00 €
Toimitilavuokra Korkalonkatu 6 a 3, vuoden 2025 vuokra	14 088,00 €

Vuokrasopimukset (käyttöleasing)

Vuokrasopimukset (käyttöleasing)		Vuokravastuut 2025
1281097001	Canon iRADVANCE DX C3725i postimaksukone 2020-2025 (sis. vakuutus)	
	(vuoden 2025 osuus 1475,88 €). Sopimus päättyy 16.12.2025	1 475,88
718584	Konica Minolta Bizhup C558 monitoimilaite 2022-2025 (sis. vakuutus)	1 722,08
	Konica Minolta Bizhup C558 monitoimilaite 2020-2025 (sis. vakuutus)	2 018,56
818337	Konica Minolta Bizhup C3350I kopiokone (Korkalonkatu)	948,00
	Lapit Oy, tietokoneleasingit 2025	23 942,50
Leasingit 2025 yhteensä		30 107,02
Vuokrasopimukset 2026-2029		
818337	Konica Minolta Bizhup C3350I kopiokone (Korkalonkatu)	1 422,00
	Lapit Oy, tietokoneleasingit 2026-2028	29 042,39
YHTEENSÄ		30 464,39

Jäsenkuntien peruspääoma ja äänimäärä valtuustossa

Lapin liiton peruspääoma

447 151,21 €

Pelastuslaitokselta siirtynyt pääoma

1 061 080,74 €

Kunta	%-osuus	Osuus perus- pääomasta €	Osuus pelan perus- pääomasta	Yhteensä	Ääni- määrä
Enontekiö	0,87 %	3 890,22 €	9 231,40 €	13 121,62 €	1
Inari	3,74 %	16 723,46 €	39 684,42 €	56 407,87 €	2
Kemi	14,05 %	62 824,75 €	149 081,84 €	211 906,59 €	6
Kemijärvi	4,83 %	21 597,40 €	51 250,20 €	72 847,60 €	3
Keminmaa	5,40 %	24 146,17 €	57 298,36 €	81 444,53 €	3
Kittilä	2,97 %	13 280,39 €	31 514,10 €	44 794,49 €	2
Kolari	1,84 %	8 227,58 €	19 523,89 €	27 751,47 €	2
Muonio	1,30 %	5 812,97 €	13 794,05 €	19 607,02 €	1
Pelkosenniemi	0,57 %	2 548,76 €	6 048,16 €	8 596,92 €	1
Pello	2,07 %	9 256,03 €	21 964,37 €	31 220,40 €	1
Posio	1,78 %	7 959,29 €	18 887,24 €	26 846,53 €	1
Ranua	1,73 %	7 735,72 €	18 356,70 €	26 092,41 €	2
Rovaniemi	32,37 %	144 742,85 €	343 471,84 €	488 214,68 €	15
Salla	2,01 %	8 987,74 €	21 327,72 €	30 315,46 €	1
Savukoski	0,74 %	3 308,92 €	7 852,00 €	11 160,92 €	1
Simo	1,99 %	8 898,31 €	21 115,51 €	30 013,82 €	1
Sodankylä	4,70 %	21 016,11 €	49 870,79 €	70 886,90 €	3
Tervola	1,69 %	7 556,86 €	17 932,26 €	25 489,12 €	1
Tornio	12,36 %	55 267,89 €	131 149,58 €	186 417,47 €	7
Utsjoki	0,73 %	3 264,20 €	7 745,89 €	11 010,09 €	1
Ylitornio	2,26 %	10 105,62 €	23 980,42 €	34 086,04 €	2
YHTEENSÄ	100,00 %	447 151,21 €	1 061 080,74 €	1 508 231,95 €	57

Jäsenkuntien maksuosuudet 2024

Nimi	Kunnallis- ja yhteisövero-osuus 2022	%	Maksuosuus 2024 (sis. TYP)	Maksuosuus 2023 (sis. TYP)	Muutos € (2024-2023)
Enontekiö	6 440 253	0,91 %	25 136	23 232	1 904
Inari	27 476 908	3,88 %	106 688	100 686	6 002
Kemi	83 443 963	11,79 %	324 212	329 538	-5 326
Kemijärvi	26 474 476	3,74 %	102 840	101 072	1 768
Keminmaa	34 839 649	4,92 %	135 412	131 617	3 795
Kittilä	29 178 184	4,12 %	113 304	96 421	16 883
Kolari	14 117 209	1,99 %	54 756	49 868	4 888
Muonio	9 858 431	1,39 %	38 237	36 438	1 799
Pelkosenniemi	3 622 275	0,51 %	14 068	14 265	-197
Pello	11 857 056	1,67 %	45 979	44 717	1 262
Posio	9 807 710	1,39 %	38 097	36 689	1 408
Ranua	9 563 052	1,35 %	37 149	36 966	183
Rovaniemi	266 112 892	37,60 %	1 033 918	963 720	70 198
Salla	11 284 793	1,59 %	43 788	43 256	532
Savukoski	4 631 823	0,65 %	17 968	18 590	-622
Simo	11 568 563	1,63 %	44 939	43 147	1 792
Sodankylä	34 697 141	4,91 %	135 003	140 509	-5 507
Tervola	9 622 907	1,36 %	37 383	36 347	1036
Tornio	86 479 929	12,22 %	336 103	321 189	14 915
Utsjoki	4 290 596	0,61 %	16 636	16 332	305
Ylitornio	12 338 470	1,74 %	47 886	46 501	1 385
YHTEENSÄ	707 706 280	100 %	2 749 500	2 631 100	118 400

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot

	2024 €	2023 €
Toimintatuotot		
Myyntituotot		
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 749 505,00	2 631 100,00
Muut varsinaisen toim. tuotot *	41 868,68	781 435,48
Myyntituotot yhteensä	2 791 373,68	3 412 535,48
Maksutuotot		
Tuet ja avustukset		
Tuet ja avustukset valtiolta	716 917,86	562 862,44
Tuet ja avustukset EU:lta	1 548 299,80	1 836 046,31
Maakunnan kehittämisraha	0,00	0,00
Muut tuet ja avustukset	645 653,35	627 993,47
Tuet ja avustukset yhteensä	2 910 871,01	3 026 902,22
Muut toimintatuotot		
Muut tuotot	28 851,02	21 276,25
Toimintatuotot yhteensä	5 731 095,71	6 460 713,95

* V. 2023 Muihin varsinaisen toiminnan tuottoihin sisältyy FEM2023 tuotto 767 654,76 €

Toteumavertailu varsinainen toiminta/projektitoiminta 31.12.2024

	Varsinainen toiminta	Projektitoiminta	Yhteensä
Toimintatuotot	2 853 068	2 878 028	5 731 096
Henkilöstökulut	-1 689 973	-1 963 703	-3 653 676
Palvelujen ostot	-855 192	-871 354	-1 726 546
Aineet ja tarvikkeet	-36 968	-6 194	-43 162
Vuokrat	-100 407	-41 213	-141 620
Korko- ja rahoituskulut	-5 808	-809	-6 617
Korkotuotot	33 125		5 244
Rahastosiirrot	-200 000		
Vuosikate	-2 155	0	-2 155

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Tilintarkastajan palkkiot

Vastuualue	KPMG Oy	VM Controller	Yhteensä
Varsinainen toiminta	9475		9475
Tarkastuslautakunta	4300		4300
Hankkeet ja ohjelmat	18704	31095	49799
Yhteensä	32479	31095	63574

Tilintarkastuksesta on vuonna 2024 vastannut KPMG Oy. Lisäksi ENI CBC-ohjelmaa on tarkastanut Valtiovarainministeriön Controller-toiminto.

Henkilöstön määrä

Henkilöstökulut

	2024	2023
Rahapalkat	3 242 070,70	3 189 115
Jaksotetut palkat	-140 091,52	-21 032
Palkat yhteensä	3 101 979,18	3 168 083
Eläkekulut	535 111,19	536 141
Muut henkilösivukulut	52 576,91	91 427
Henkilöstökorvaukset	-35 991,70	-30 266
Henkilöstökulut yhteensä	3 653 675,58	3 765 385
Ohjelmien ja hankkeiden osuus henkilöstökuluista	1 963 703 / 53,75 %	1 888 019/ 50,14 %

Johdon palkat ja palkkiot (sis. maakuntajohtaja ja vastualuejohtajat)

	2024	2023
Johdon palkat	460 638	487 513
Eläke- ja henkilösivukulut (noin)	87 290	97 039
Yhteensä (sis. maakuntajohtajan, vastualuejohtajien ja yhteysjohtajan sijaisen palkat)	547 928	584 553

Satunnaiset erät

Vuonna 2024 ei ollut satunnaisia eriä.

Maksetut puolueverot

Lapin Kokoomus	1551,25
Keskustan Lapin piiri	2579,00
Keskustan Peräpohjolan piiri ry	1154
Lapin Sos.dem. piiri	1439
Vasemmistoliiton Lapin piiri ry	1556,25
Lapin Vihreät ry	817,50
Perussuomalaisten Lapin piiri	848,00
Yhteensä	9945,00

Tunnuslukuja

Kokonaistalous	2024	2023	Muutos
Toimintakate	166 092	199 136	-33 044
Vuosikate	197 844	199083	-1 239
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 155	197 985	-195 830
Rahastojen muutokset	-200 000	0	-200 000
Toimintatuotot/toimintakulut	102,98 %	103,20 %	
Tase			Muutos
Omavaraisuusaste-%	82,33 %	68,55 %	+13,78 %
Lainakanta 31.12.	0	0	0

Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Maakuntahallitus esittää, että tilikauden alijäämä 2155,64 € siirretään edellisten tilikausien ylijäämä-/alijäämätilille.

LAPIN LIITTO

Rovaniemellä 10.3.2025

LAPIN LIITON HALLITUS

Olli Rainio	Riitta Savukoski
Susanna Junttila	Petteri Salmijärvi
Mikko Pyhäjärvi	Antti Mäkituomas
Kari Koivumaa	Päivi Heiskanen
Juhana Kelloniemi	Pekka Tiitinen
Maria-Riitta Mällinen	Juhani Juuruspolti
Henri Ramberg	Sari Ekorre
Riikka Karppinen	

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Rovaniemellä . 2025

Juha Väärälä, KPMG OY
JHT, KHT

Liite 1. Hankekortit

Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023-2024

Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksen tavoitteena on luoda tietopohjaa ja työkaluja vihreän siirtymän toteuttamiseen Lapin kunnissa ja maakunnassa. Hankkeessa selvitettiin aurinko- ja tuulivoiman potentiaalia ja vaikutuksia. Kaksivuotisen hankkeen kokonaisbudjetti oli 185 700 €.

Hankkeen osapuolet

Hankkeen toteutti Lapin liitto ympäristöministeriön rahoituksella. Hankkeella oli laajapohjainen ohjausryhmä. Selvitys teetettiin konsulttityönä, konsulttina toimi FCG Finnish Consulting Group Oy. Hankkeessa järjestettiin neljä avointa yleisöwebinaaria, joiden tavoitteena oli tarjota ajankohtaista tietoa ja keskustelua energia-aiheista, edistää vuorovaikutusta sekä monipuolista tietoa aurinko- ja tuulivoimakysymyksistä.

Hankkeen talous

Lyhyt raportointi projektin taloudesta

Hankkeen arvioidut kokonaiskulut ovat 185 700 €. Lapin liitto sai hankkeeseen ympäristöministeriön valtionavustuksen 'Avustukset vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi' -ohjelmasta, joka on 70 % hankkeen kokonaiskuluista. Lapin liiton rahoitusosuus on 30 %.

Hankkeen tilanne ja tulokset

Selvityksessä tunnistettiin yhteensä 48 potentiaalista tuulivoima-aluetta ja 42 potentiaalista aurinkovoima-aluetta. Tuulivoimapotentiaalia ja vaikutuksia selvitettiin neljän eri skenaarion avulla: 1) aurinko- ja tuulivoimaselvityksen 2023-2024 potentiaaliset tuulivoima-alueet; 2) toimijoiden ja kuntien ilmoittamat potentiaaliset tuulivoima-alueet; 3) tuulivoima-alueet yhteensovitetuna poronhoidon ja matkailun kanssa ja 4) maksimivaihtoehto (1+2).

Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023–2024 valmistui lokakuussa 2024. Selvitysraportti liitteineen on julkaistu Lapin liiton verkkosivuilla. Webinaarien videotallenteet on julkaistu Lapin liiton Youtube-kanavalla. <https://www.lapinliitto.fi/aluesuunnittelu/lapin-tuulivoimaselvitys-2023-2024/>

DEBUTING

Kansainvälisen DEBUTING-hankkeen tavoitteena on edistää tasa-arvoisempaa ja inklusiivisempaa työelämää erityisesti pk-yrityksissä. Työtä tehdään välillisesti aluekehittämisen kautta. Lapin osalta vaikutetaan Älykkään erikoistumisen strategian (ÄES) toimeenpanoon, jotta strategia tukisi pk-yritysten ja lappilaisen työelämän tasa-arvoisuutta ja inklusiivisuutta.

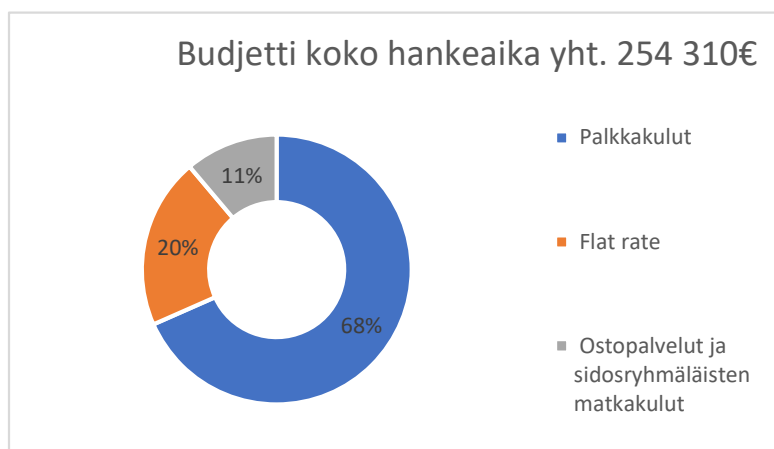
Hankkeen kokonaisbudjetti on 2,5 miljoonaa euroa, josta Lapin liiton osuus on noin 250 000 euroa. Hankeaika on 1.3.2023-31.5.2027.

Hankkeen osapuolet

DEBUTING-hankkeen kumppanit ovat:

- Region Värmland (Lead Partner, Ruotsi)
- Karlstad University (Advisory Partner, Ruotsi)
- **Lapin liitto (Suomi)**
- Regional Development Agency North-West (Romania)
- ecoplus. Business Agency of Lower Austria (Itävalta)
- Prime Minister's Office (Unkari)
- ART-ER Joint Stock Consortium Company Emilia Romagna (Italia)
- Navarra Development Agency SODENA (Espanja)
- Pomorskie Voivodeship (Puola)
- PP10 – Grand E-nov+ (Ranska)
- PP11 – VDI/VDE Innovation+Technik GmbH (Saksa)
- Ungheni City Hall (Moldova)

Hankkeen talous

Lyhyt raportointi projektin taloudesta

Koko hankkeen budjetti on 254 310 €, josta 80 % rahoittaa Interreg Europe, 14 % on kansallista vastinrahoitusta ja loput 6 % Lapin liiton omarahoitusta.

Hankkeen kulut ovat koostuneet mm. Lapin alueellisen analyysin teettämisestä, matkoista ja henkilöstön palkoista.

Hankkeen tilanne ja tulokset

Hanke on edennyt suunnitellusti. Osallistuimme vuonna 2024 paikan päällä neljään kansainväliseen projektitapaamiseen (Saksa, Espanja, Puola ja Moldova) yhdessä sidosryhmäedustajan kanssa. Järjestimme vuoden 2024 aikana kaksi sidosryhmäkokousta. Teetimme alueellisen analyysin, jonka tuloksia esiteltiin webinaarissa toukokuussa. Hanketta on muutoinkin esitelty useissa eri tilaisuuksissa. Toimimme lisäksi koko hankekonsortion viestintäpääällikkönä, minkä johdosta hankeviestintää on meidän toimesta toteutettu aktiivisesti myös kansainvälisellä tasolla. Olemme toimittaneet Interreg Europan -alustalle kolme hyvää käytäntöä Lapista ja ne on kaikki läpäisseet asiantuntijoiden arvioinnin. Lisäksi olemme aloittaneet vuonna 2024 yhteistyön Älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanosuunnitelman päivittämiseksi.

Lapin ilmasto- ja energiastrategia -hanke

Hankkeessa laaditaan Lapin maakunnalle ilmasto- ja energiastrategia, joka koostuu ilmastomuutoksen hillinnän ja ilmastomuutoksen sopeutumisen suunnitelmista sekä energiastrategiasta. Lisäksi hankkeen läpileikkaavina teemoina ovat ilmastoviestintä, osallisuus ja oikeudenmukaisuus. Hanke on käynnissä 1.5.2024-31.12.2025 ja sen kokonaisbudjetti on 486 738 €. Rahoituksesta 80 % on EAKR-ohjelmasta. Hankkeen päätoteuttaja on Lapin ELY-keskus ja osatoteuttaja Lapin liitto. Strategian laadinnassa hyödynnetään laajasti alueellisia ilmastoverkostoja ja tehdään yhteistyötä muiden temaattisten hankkeiden kanssa. Lapin ELY-keskuksen vastuualueisiin kuuluvat sopeutumisen, osallisuuden, viestinnän ja oikeudenmukaisuuden työpaketit. Lapin liitto vastaa ilmastomuutoksen hillintää ja energiastrategiaa koskevista työpaketeista.

Työpaketit

1. Ilmastomuutoksen hillintä
2. Ilmastomuutokseen sopeutuminen
3. Energiastrategia
4. Viestintä, osallisuus ja oikeudenmukaisuus

Hankkeen osapuolet

Ryhmähankkeen osapuolet ovat Lapin ELY-keskus ja Lapin liitto.

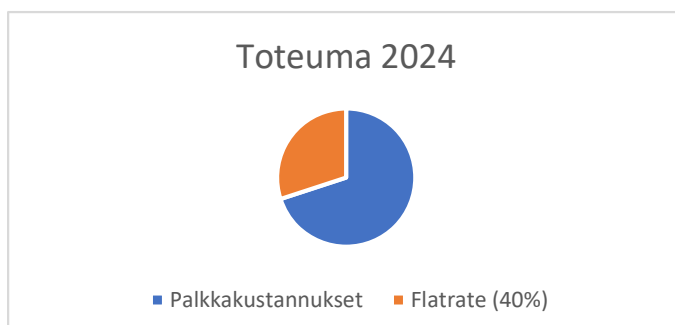
Hankkeen talous

Hankkeen kokonaisbudjetti: 486 738 €

Lapin liiton osuus: 233 958 €

Budjetti 2024: 90 524 €

Toteuma 2024: 74 751,18 €

Hankkeen tilanne 31.12.2024 ja tulokset

Hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti ja työpakettien toimet ovat käynnissä.

Aloitusseminaari järjestettiin 10.10.2024 Rovaniemen Arktikumissa. Työpakettien tueksi kootut asiantuntijatyöryhmät ovat kokoontuneet noin kerran kuukaudessa. Ohjausryhmä on kokoontunut kaksi kertaa vuoden 2024 puolella. Lapin liiton vastuulle kuuluvien työpakettien toimiin on kuulunut ilmastonmuutoksen hillinnän osalta mm. Lapin päästötietojen kokoaminen ja analysointi sektori- ja seutukuntakohtaisesti, vaikuttavien päästövähennystoimenpiteiden tunnistaminen työryhmässä sekä päästökehitysskenaarioiden luonnoksien valmistelemine. Energiastrategian laatimisen tueksi kilpailutettiin ostopalvelu ja konsultti työstää Lapin energia-alan tulevaisuutta koskevaa raporttia ajalla 18.11.2024-30.4.2025. Strategialuonnos valmistuu suunnitelman mukaisesti kesäkuussa 2025, jonka jälkeen se lähtee lausuntokierrokselle.

Lapland Mining Hub – Lapin kaivannaisalan ekosysteemin kick off

Lappi Mining Hub -hankkeella pyritään lisäämään yritysten tarpeista lähtevää TKI-toimintaa, vauhdittamaan Lapin alueen kaivannaisalan ekosysteemin kehittymistä sekä edistämään kaivosalueiden välistä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Hankkeen tavoitteena on kehittää lappilainen Mining Hub -verkostotyömalli, joka sitouttaa eri toimijoita yhteistyöhön, parantaa eri toimijoiden välistä tiedonkulkua ja edesauttaa toimillaan uusia innovaatioita, jotka tukevat kaivannaisalan kilpailukykyä Lapissa. Hankeaika: 1.8.2023-30.4.2026.

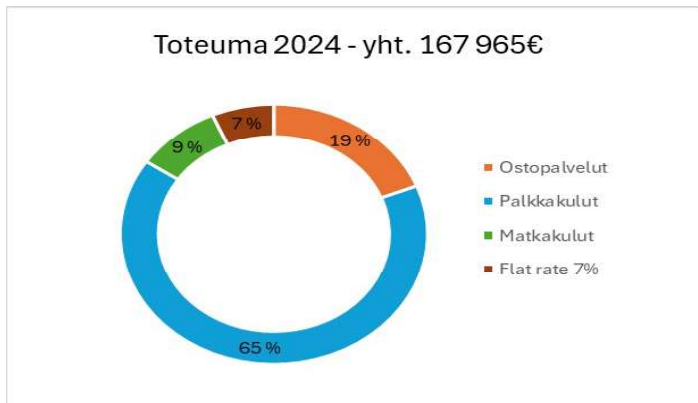
Työpaketit

1. Lapin kaivannaisalan ekosysteemi – vastuullisen kaivannaistoiminnan edelläkävijä (Lapland Mining Hub -collaboration)
2. Kaivannaisalan ekosysteemi Lapin älykkään erikoistumisen kokeilualustaksi
3. Yhteinen kuva tukemassa vastuullista ja yhteistyöhön perustuvaa Lapin kaivannaisalaa
4. Kansainvälinen yhteistyö vahvistamassa Lapin kaivannaisalan ekosysteemiä

Hankkeen osapuolet

- **Hanketoimijat:** 100 % Lapin liiton hallinnoima hanke.
- **Yhteistyökumppanit:** Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto, GTK, Lapin koulutuskeskus REDU, Lappia.
- **Sidosryhmät:** Kunnat, kuntayhtymät ja kuntien kehittämissyhtiöt, yritykset (kaivoksia palvelevat lappilaiset pk-yritykset), valtion viranomaiset ja muut organisaatiot.

Hankkeen talous

Lyhyt raportointi projektin taloudesta

Kokonaisbudjetti 636 918 € (josta EU-rahoitusosuus 90 %)

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Budjetti 2024: 186 403 €

Hankkeen tilanne 31.12.2024 ja tulokset

Vuosi 2024 oli hankkeen ensimmäinen täysi toimintavuosi ja hankkeen toimenpiteet ovat keskittyneet työpaketti 4 toimenpiteisiin. Lapin rooli EU:n kaivosalueiden verkostossa vahvistui merkittävästi.

Lappi-brändi 2.0 – Vahvalla ja monipuolisella brändillä ratkaisuja Lapin haasteisiin

Lappi-brändi 2.0 -hankkeessa vahvistetaan alueen toimijoiden brändiosaamista- ja ajattelua sekä päivitetään Lapin yhteinen brändi. Hankkeessa Lapin olemassa oleva aluebrändi altistetaan tutkimukselle ja moniääniselle tarkastelulle laajassa yhteistyössä maakunnan toimijoiden kanssa. Tulosten pohjalta aluebrändiä päivitetään vastaamaan nykypäivän Lapin tarjoamia mahdollisuuksia ja tarpeita. Samalla hankkeessa kootaan Lapin ensimmäinen kulttuurin ja luovien alojen kasvuohjelma.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 1 394 437 €, josta Lapin liiton osuus 1 166 374 €. Lapin liiton osuudesta EU-rahoitusta on 933 101 €. Hanke toteutetaan ajalla 1.1.2024 – 31.12.2026. Hanke saa rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta.

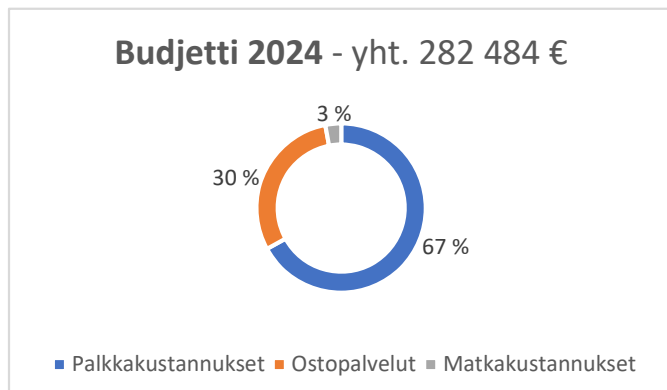
Työpaketit

1. Selvitys ja tiedonkeruu
2. Päivitetään uusi Lappi-brändi
3. Testataan päivitettyä brändiä kulttuurin ja luovan toimialan kasvuohjelman kautta ja palautetta keräämällä
4. Päivitetyn brändin viimeistely ja jalkautus sekä brändin vieminen aluemarkkinoinnin pilotteihin

Hankkeen osapuolet

Ryhmähankkeen päätoteuttajana on Lapin liitto ja osatoteuttajana Lapin yliopisto.

Hankkeen talous

Budjetti 2024: 282 484 €

- **Palkkakustannukset**
190 451€
- **Ostopalvelut** 84 033 €
- **Matkakustannukset** 8000 €

Hankkeen rahoitus: 80 % EAKR,
20 % omarahoitus

Hankkeen tilanne 31.12.2024 ja tulokset

Ensimmäisenä toimintavuotena hankkeessa käynnistettiin Lappi-brändin päivitystyö, sekä Lapin luovan alan ja kulttuurin kasvuohjelman kokoamisen valmistelu. Molemmat kokonaisuudet ovat olleet selvitys- ja tiedonkeruuvaiheessa. Sidosryhmiä on kerätty laajasti teemojen ympärille kahdessa päätapahtumassa: Lapin brändipöydässä ja Lapin kulttuurifoorumissa. Sidosryhmien näkemyksiä teemoista on kerätty eri tapahtumien yhteydessä järjestettävissä työpajoissa. Tärkeänä osana tiedonkeruuta Taloustutkimus Oy toteutti hankkeen tilauksesta laajan mielikuvatutkimuksen, jossa testattiin nykyisen Lappi-brändin pääviestejä, sekä selvitettiin Lapissa asumiseen, työskentelyyn ja elämiseen liittyviä mielikuvia Lapin ulkopuolisissa kohderyhmissä.

Loppuvuodesta 2024 hanke aloitti kahden merkittävän kilpailutuksen valmistelun. Ensimmäinen on kansallisen kynnysarvon ylittävä mainostoimistokilpailutus, jonka myötä valitaan mainostoimistokumppani Lappi-brändin päivittämiseen. Toinen on Lapin kulttuurin ja luovien alojen tilannekuvan toteuttamiseen liittyvä kilpailutus. Tilannekuva tuottaa uutta tietoa Lapin luovan alan ja kulttuurin kasvuohjelman teon tueksi ja auttaa suuntamaan oikein kasvuohjelman osallistamistoimia, sisältöä ja tavoitteita. Molemmat kilpailutukset toteutetaan alkuvuodesta 2025.

Lounaistuuli

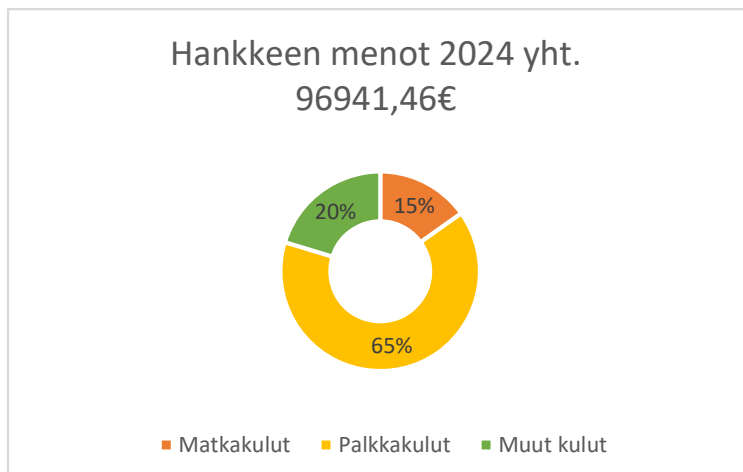
Lapin liiton Lounaistuuli -hanke vastaa kansainvälisen toimintaympäristön muutokseen vahvistamalla Lapin muutosvalmiutta uudessa geopolitisessä tilanteessa tiivistämällä pohjoista yhteistyötä sekä selvittämällä Itämeriyhteistyön ja Nato-jäsenyyden mahdollisuuksia alueen elinkeinoelämälle ja kehittämiselle.

Hankeaika: 1.3.2023 – 30.6.2025

Työpaketit

1. Euroopan pohjoisen alueiden yhteistyön tiivistäminen
2. Itämeriyhteistyön valmiuksien kasvattaminen ja tiivistäminen
3. Suomen Nato-jäsenyyden tuomat mahdollisuudet Lapin aluekehittämiseen

Hankkeen talous

Rahoitus: AKKE – Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha

Budjetti: 292 833 €

Hankkeen menoista 2024 suurin osa koostuu hankkeen projektipäällikön palkkakuluista. Matkakulut ovat hankkeen toimijoiden kuluja mm. yhteisiin kokouksiin ja CPMR verkoston tapaamisiin. Muut kulut sisältävät CPMR:n vuosimaksun.

Hankkeen tilanne 31.12.2024 ja tulokset

Hanke on edennyt hankesuunnitelman ja hankkeen tavoitteiden mukaan.

TP1: Pohjoismaiden alueet ovat kokoontuneet kerran ja sopineet yhteisen työryhmän perustamisesta. Työryhmässä on selvitetty nykyisen pohjoismaisen yhteistyön tilaa sekä tehty skenaarioita tulevasta pohjoismaisesta alueiden välisestä yhteistyöstä. Seuraava alueiden välinen kokous järjestetään tammikuussa 2025.

TP2: Vuonna 2024 Lappi oli aktiivisesti mukana CPMR:n toiminnassa puheenjohtamalla kahta CPMR Itämeren komission työryhmää (EUSBSR ja Arktinen työryhmä). EUSBSR työryhmässä laadittiin alueiden näkökulmasta suosituksia seuraavaan EU:n Itämeristrategiaan 2026. Arktisessa työryhmässä on Lapin johdolla järjestetty keskustelutilaisuuksia ja kannanottoja eri arktista aluetta koskeviin asioihin.

TP3: Hankkeessa on järjestetty tapaaminen puolustusministeriöön aiheena Nato Security Investment Program (NSIP) yleisinfo ja Suomen puolustusvoimien pääesikunnassa aiheena liikenne- ja väylästäsiat. Lisäksi hankkeessa on suunniteltu opintomatkaa Pohjois-Amerikkaan, joka toteutetaan tammikuussa 2025.

MountResilience

MountResilience tukee vuoristoilla alueilla sijaitsevia eurooppalaisia alueita ja yhteisöjä, jotta ne voivat kehittää valmiuksiaan ilmastomuutokseen sopeutumisessa ja siirtyä kohti ilmastokestävää yhteiskuntaa. Hankkeessa hahmotellaan, testataan ja laajennetaan monitasoisia ja uudelleen sovellettavia ilmastomuutoksen sopeutumiseen ja luontoon

perustuvia ratkaisuja, jotka vastaavat politiikan ja yhteiskunnan tarpeisiin. Hankkeella pyritään myös vaikuttamaan kansalaisten käyttäytymiseen, jotta voidaan tehokkaasti puuttua erityisesti ilmastovaikutuksiin vuoristoalueilla. Hanke kestää 09/2023–02/2028 ja sen kokonaisbudjetti on 15 970 687,50 €, josta Lapin liiton osuus on 510 750€.

Työpaketit

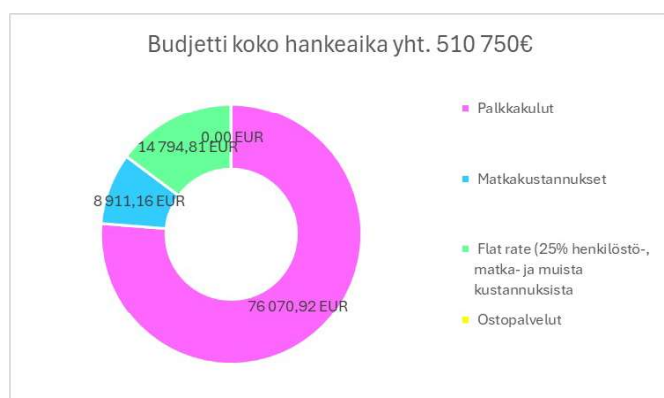
1. Viitekehys ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
2. Demoalueet
3. Tiedon siirto, levittäminen ja replikointi
4. Viestintä ja verkostoituminen
5. Tulosten jakaminen ja hyödyntäminen kestävyuden edistämiseksi
6. Hankkeen johtaminen

Hankkeen osapuolet

Applied Research and Communications Fund (Bulgaria), Meta Group Srl (Italia), Inova+ – Innovation Services, SA (Portugali), Holland Farming Agro Srl (Alankomaat), Technische Universität Wien (Itävalta) Zentrum für Soziale Innovation GmbH (ZSI) (Itävalta), Euromontana (Belgia), Enontekiö (Suomi), Utsjoki (Suomi), Regione Piemonte (Italia). Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Montanologie Cristian – Sibiu (Romania), Università degli Studi di Torino (Italia), Rohealth – Clusterul pentru Sănătate și Bioeconomie (Romania), Klimabundnis Tirol (Itävalta), Luonnonvarakeskus (Suomi), Gabrovo kaupungin viranomaiset (Bulgaria), Tirolin osavaltion viranomaiset (Itävalta), Râu Sadului kunnan viranomaiset (Romania), Energieagentur Tirol GmbH (Itävalta), Innsbruckin yliopisto (Itävalta), Revolve Planet (Espanja), Milanon yliopisto (Italia), Cuneo Canali Cavour (Italia)

Gabrovo alueen innovaatio- ja kehittämiskeskus (Bulgaria), Lapin liitto (Suomi), National Institute of Research and Development for Mountain Research (Romania), Rural Development Institute (Slovenia), Alps Adria Green (Itävalta), Sofia University (Bulgaria), University of Ljubljana (Slovenia) Federation of the Alps (Italia)

Hankkeen talous

Lyhyt raportointi projektin taloudesta

Lapin liiton budjetti: 510 750

Rahoitus: Horizon Europe

Hankkeen tilanne 31.12.2024 ja tulokset

Hanke on siirtynyt aloitusvaiheesta keskivaiheeseen, jossa kaikkien demoalueiden tulisi olla käynnissä. Tässä listaus hankkeen tuotoksista:

KV-tuotokset:

- Käsitteellinen malli ilmastokestävään murrokseen
- Tilannekatsaus ilmastomuutokseen sopeutumiselle (CCA)
- Monitorointi -ja evaluointi suunnitelma
- Vaikutusten arviointikehys
- Demototeutuksen tiekartta

Alueelliset toimenpiteet:

- Ilmastomuutoksen vaikutusten kerääminen osallistavaa paikkatietoa hyödyntäen Enontekiöllä ja Utsjoella
- Ilmastomuutokseen sopeutumiskysely Lapin kunnille
- Lapin kuntien ilmastoverkoston starttaus
- 10 kpl pilottimatkailuyritystä mukana Enontekiön ja Utsjoen kunnista
- 5 kpl pilotti poronhoitajaa mukana Utsjoelta
- Poronhoitajien nykytilakartoitus lähes valmis Utsjoella
- Osallistavien menetelmien kehittäminen ja testaaminen Utsjoen kunnan ilmatoriskityöpajoissa

NBS4LOCAL

NBS4LOCAL-hankkeessa **edistetään luontopohjaisia ratkaisuja sopeutumisessa ilmastomuutokseen** vaikuttamalla alueelliseen päätöksentekoon ja lisäämällä tietoisuutta luontopohjaisista ratkaisuista. Lapissa päätavoite on vaikuttaa Lappi-sopimukseen, tuomalla luontopohjaiset ratkaisut ja ilmastomuutokseen sopeutuminen nykyistä vahvemmin osaksi sopimusta. Lisäksi kansainvälinen yhteistyö ja lappilainen sidosryhmä ovat suuressa roolissa hanketta toteutettaessa.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 1,8 miljoonaa euroa, josta Lapin liiton osuus on 280 000 €.

Hankeaika on 1.3.2023-31.5.2027.

Työpaketit

Vaihe 1. Selvitetään paikallinen konteksti ja tahtotila luontopohjaisiin ratkaisuihin ja niiden toteuttamiseen liittyen.

Vaihe 2. Päätöksenteko ja rahoitusratkaisut tukemassa luontopohjaisten ratkaisujen edistämistä.

Vaihe 3. Vaikuttaminen päätöksentekoon mahdollistaen luontopohjaisten ratkaisujen implementoinnin alueilla.

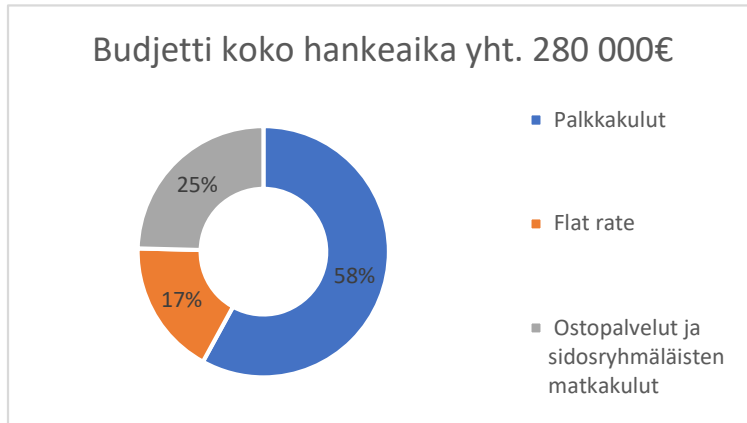
Hankkeen osapuolet

Hankkeessa on mukana kuusi eurooppalaista aluetta ja kahdeksan hankepartneria:

1. Ministry of Interior (Unkari)

2. Flemish Land Agency (Belgia)
3. **Lapin liitto (Suomi)**
4. Rzeszow Regional Development Agency (Puola)
5. Provincial Council of Alicante (Espanja)
6. Competence Centre Ltd. for Research and Development (Kroatia)
7. BURST Nonprofit Limited Liability Company (Unkari)
8. Prime Minister's Office (Unkari)

Hankkeen talous

Lyhyt raportointi projektin taloudesta

Koko hankkeen budjetti on 280 000 €, josta 80 % rahoittaa Interreg Europe, 14 % on kansallista vastinrahoitusta ja loput 6 % Lapin liiton omarahoitusta.

Hankkeen tilanne 31.12.2024 ja tulokset

Hanke on edennyt suunnitellusti. Hankkeessa on kartoitettu hyviä käytäntöjä luontopohjaisiin ratkaisuihin liittyen kaikilta hankealueilta. Lapista kerättiin kolmetoista hyvää käytäntöä, joista neljä on esitelty hankepartnereille ja viety Interreg Europan alustalle.

Sidosryhmäkokouksia on järjestetty useita. Olemme aktiivisesti osallistuneet kansainvälisiin tapaamisiin niin paikan päällä kuin etänäkin yhdessä sidosryhmäläisten kanssa. Emännöimme hankepartnereita (yhteensä 28 osallistujaa) toukokuussa 2024 Inarissa, jossa tutustuimme kahden päivän ajan sopeutumistyöhömmä ja luontopohjaisiin ratkaisuihin täällä pohjoisessa.

Yhdessä Mount Resilience -hankkeen ja Lapin ELY-keskuksen kanssa järjestimme useita aamukahvitilaisuuksia Lapin liiton ja ELY:n henkilöstölle eri ilmastoaiheista kevätkaudella 2024. Olemme myös perustaneet Lappi muuttuvassa ilmastossa -blogin yhdessä Mount Resilience -hankkeen kanssa. Lisäksi olemme toteuttaneet laajemmassa hankeyhteistyössä Lappi muuttuvassa ilmastossa -webinaarisarjaa, joka on kerännyt laajan kuulijajoukon. Toteutimme ostopalveluna virallisen hankevideon sekä laadimme itse hankkeen infograafit, molemmat kansainvälisen hankekonsortion käyttöön. Hanketta ja sen aiheita on myös esitelty eri tilaisuuksissa.

Työ hankkeen päätavoitteen toteuttamiseksi, eli vaikuttamiseksi Lappi-sopimukseen aloitettiin myös vuoden 2024 aikana ja työ jatkuu vuonna 2025.

New North – Transport, Logistics and Security of Supply

New North -hankkeen tavoitteena on kehittää kestävää liikennejärjestelmää pohjoisella alueella, joka ottaa huomioon tulevaisuuden liikenteen mahdollisuudet. Hanke pyrkii vastaamaan muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen ja Barentsin liikenne- ja logistiikkahankkeesta (BRTL) saatuihin tietoihin. Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa alueen toimijoiden välistä yhteistyötä ja parantaa pohjoisen alueen liikenneyhteyksiä. Hanke on käynnistynyt 1.9.2023 ja jatkuu 36 kuukauden ajan. Hankkeelle myönnetty budjetti on yhteensä noin 2 miljoonaa euroa.

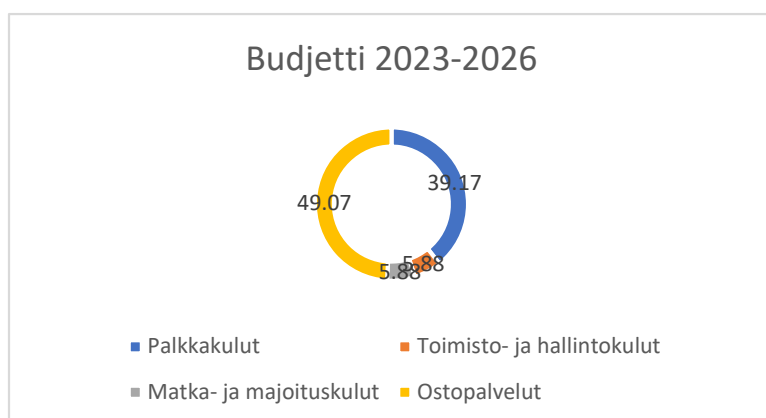
Työpaketit

TP1: Tulevaisuuden saumattomat tavarankuljetukset, TP 2: Huoltovarmuus ja yhteistyö, TP 3: Sähköinen ilmailu ja TP 4: Ympäristöystävälliset liikennekäytävät.

Hankkeen osapuolet

Hanke on rahoitettu Interreg Aurora-ohjelmasta. Hankkeen partnereita ovat Lapin liitto (pääpartneri, Suomi), Kainuun liitto (Suomi), Pohjois-Karjalan liitto (Suomi), Pohjois-Pohjanmaan liitto (Suomi), Merenkurkun neuvosto EAYY (Suomi), Länsstyrelsen i Norrbottens län (Ruotsi), Länsstyrelsen i Västerbottens län (pääpartneri, Ruotsi), Finnmark fylkeskommune (pääpartneri, Norja), Troms fylkeskommune (Norja), Nordland fylkeskommune (Norja). Lisäksi hankkeessa on laaja asiantuntijoista koostuva reference group.

Hankkeen talous

Lyhyt raportointi projektin taloudesta

Kokonaisbudjetti: noin 2 M€

Rahoittaja: Interreg Aurora

Lapin liiton budjetti noin 747 T€.

EU-tukea 65 % ja kansallista vastinrahoitusta noin 135 T€.

Hankkeen tilanne ja tulokset

Hanke etenee aikataulussa ja suunnitellusti. Työpakettien tavoitteiden mukaiset konsulttiselvitykset ovat kaikki käynnistyneet ja osa on jo luonnosvaiheessa. Ensimmäiset selvitykset valmistuvat kesällä 2025 aikataulun mukaisesti. Yhteistyötä edistäviä seminaareja ja tilaisuuksia on järjestetty säännöllisesti. Hanketta tukevaa tietoa ja kontakteja haetaan eri tahoilta.

PICOBELLO – Piloting Collaborative ways to Better Living Locally

Projektin tavoitteena on parantaa aluekehityspolitiikan välineiden toimeenpanoa kumppanialueilla kansalaislähtöisen kehittämisen näkökulmasta. Lapissa kehittämisen kohteena on Uudistuva ja Osaava Suomi -ohjelman toimeenpano. Tavoitteena on, että projektin toimenpiteiden myötä Lappiin syntyy elinympäristöjen kehittämisen hankkeita.

Hankkeessa toteutetaan tiedonvaihdon prosessia kumppanialueiden välillä ja tarkastellaan, kuinka Euroopan alueet toteuttavat New European Bauhausin arvoja:

- Kestävyys – edistetään ilmastotavoitteita, kiertotaloutta, nollasaasteita ja biodiversiteettiä.
- Esteettisyys – parannetaan kokemusta, tyyliä ja laatua toimivuuden lisäksi.
- Osallisuus – edistetään monimuotoisuuden, saavutettavuuden ja kohtuuhintaisuuden arvostamista.

Projektin varsinainen toteutusvaihe on ajalla 1.4.2024–31.3.2027 ja seurantavaihe ajalla 1.4.2027–31.3.2028. Hankkeen kokonaisbudjetti on 1.691 milj. €. Lapin liiton osuus on 252 708 €.

Työpaketit

Hankkeen keskeisinä toimenpiteinä ensimmäiseltä raportointikaudelta olivat kunkin kumppanialueen laatima analyysiluonnos alueen nykytilanteesta, alueellisista strategioista ja toimista sekä odotuksista hankkeelle. Lisäksi tunnistettiin osallisuus -teeman alueellinen hyvä käytäntö ja palautettiin tämä Interreg Europan arviointia varten.

Hankkeelle laadittiin vuodelle 2024 Lapin toimenpiteiden alueelliseen toteuttamiseen työsuunnitelma. Työsuunnitelma sisälsi seuraavat toimenpiteet:

1. New European Bauhaus -aloitteen taustatiedon tuottaminen, määritelmien avaaminen sekä viestintäaineiston laadinta
2. Kartoitus toteutetuista ja käynnissä olevista NEB -aloitteeseen liittyvistä hankkeista
3. Alueellisten strategioiden ja toimien tarkastelu NEB -näkökulmasta
4. Alueellisen sidosryhmän kokoaminen ja ensimmäinen kokous
5. Kartoituskyselyn toteuttaminen ja analysointi
6. Jatkotoimenpiteiden suunnittelu

Hankkeen osapuolet

Päätoteuttaja Silesian Voivodeship / Marshal's Office of the Silesian Voivodeship (Puola)

Business And Cultural Development Centre (Kreikka)

Barcelona Design Centre (Espanja)

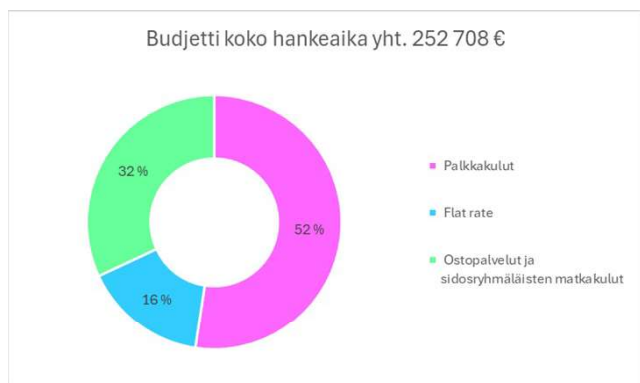
Galicja Innovation Agency (Espanja)

Lapin liitto (Suomi)

Vidzeme Planning region (Latvia)

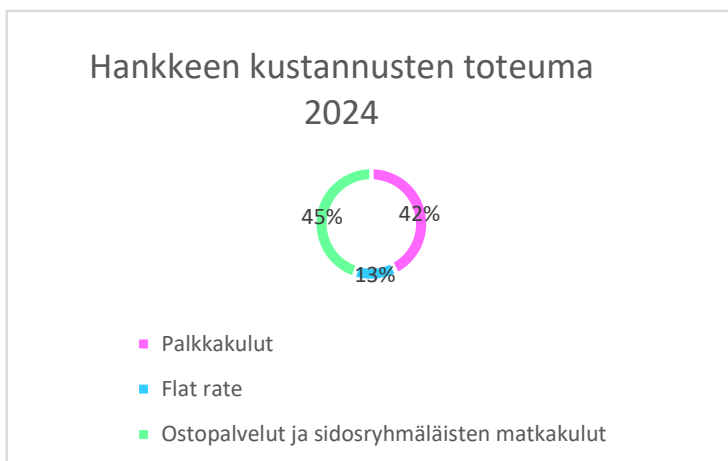
L'École de design Nantes Atlantique (Ranska)

Hankkeen talous

Hankkeen budjetti Lapin liitto	TOTAL, €
Palkkakulut	132 360
Flat rate	39 708
Ostopalvelut ja sidosryhmäläisten matkakulut	80 640
TOTAL	252 708

Hankkeen rahoituksesta EU-tuen osuus on 85 %, kansallinen vastinrahoitus 14 % ja Lapin liiton omarahoitusosuus 6 %.

Lapin liitto 2024	TOTAL, €
Palkkakulut	15 556,50
Flat rate	4 666,95
Ostopalvelut ja sidosryhmäläisten matkakulut	16 457,41
TOTAL	36 680,86

Hankkeen tilanne ja tulokset

Vuonna 2024 toimenpiteet keskittyivät hankkeen käynnistämiseen, kuten alueellisen sidosryhmän kokoamiseen ja sidosryhmätyön aloittamiseen. Hankkeen ensimmäinen opintomatka järjestettiin Galiciassa, Espanjassa. Hankkeessa tuotettiin infoaineistoa New European Bauhausin sisällöistä. Lisäksi laadittiin alueellisen analyysin luonnosversio ja Lapin hyvä käytäntö ”Promoting inclusion in Lapland: Case housing challenge”. Loppuvuodesta käynnistettiin viestintätoimenpiteet Lapin alueen toimijoille New European Bauhaus -infotilaisuudesta viestimiseksi.

Talent4S3 – Älykkään erikoistumisen mahdollisuudet erityisosaajien pito- ja vetovoimaan

Lapin liitto on kumppanina kesällä 2024 alkaneessa kansainvälisessä hankkeessa, jonka ytimekäs nimi on Retention and attraction of TALENT for a better deployment of Smart Specialisation Strategies (Talent4S3).

Talent4S3-hankkeessa edistetään Lapin älykästä erikoistumista erityisosaajien pito- ja vetovoimaa vahvistamalla. Hankkeen kokonaisbudjetti on 1,8 miljoonaa euroa, josta Lapin liiton osuus on noin 250 000 euroa. Hankeaika on 1.4.2024- 31.3.2028.

Työpaketit

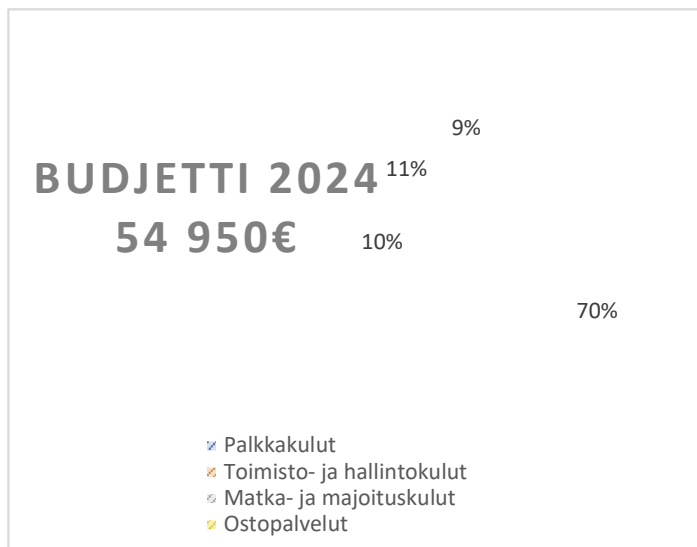
1. Tilanneanalyysi osaajien pito- ja vetovoimasta alueella.
2. Opintomatkat, joilla tutustutaan muiden alueiden hyviin käytänteisiin.
3. Alueiden väliset työpajat.
4. Oman alueen sidosryhmän avulla tunnustetut hyvät käytänteet.
5. Lapin älykkään erikoistumisen strategiaan vaikuttaminen sekä teemaan liittyvän hankerahoituksen varmistaminen.

Hankkeen osapuolet

- Extremaduran alue -Espanja
- Emilia-Romagnan alue -Italia

- Luoteis-Romanian alue -Romania
- Podravje–Mariborin alue -Slovenia
- **Lappi -Suomi**
- Liettuan innovaatiokeskus -Liettua
- Eteläinen hallintoalue -Irlanti
- Groningen yliopisto Hollannista menetelmätukena

Hankkeen talous

Rahoitus

80 % Interreg Europe -ohjelman EU-tuki

14 % kansallinen vastinrahoitus

6 % Lapin liiton omarahoitus

Hankkeen tilanne ja tulokset

Talent4S3-työ on alkanut kesällä 2024 ja Lapin osalta sidosryhmänä toimii alueellinen osaavan työvoiman saatavuuden koordinaatiomallin veto- ja pitovoima, infra -alatyöryhmä, joka on kokoontunut kaksi kertaa syksyllä 2024. Osaajien veto- ja pitovoiman alueanalyysiin liittyvä tilannekuva on luonnosteltu. Ensimmäinen opintomatka ja työpaja Espanjan ”Lapissa”, Extremadurassa keskittyi uusiutuvan energia-alan mahdollisuuksiin tarjota osaajille työtä harvaanasutulla seudulla.

Lapin TE24 -koordinaatiohanke

Lapin kunnat käynnistivät koko Lappia koskevan Lapin TE24 -koordinaatiohankkeen toukokuussa 2023, hankkeen hallinnoijana toimi Lapin liitto.

Lapin TE24 -koordinaatiohanke pyrki tukemaan TE24 -uudistuksen onnistunutta toteutusta maakunnan tasolla. Hankkeen keskeisinä tavoitteina oli varmistaa, että kunnilla on riittävästi tukea uudistuksen läpiviemiseen, TE-palvelujen siirto valtakunnalliselta tasolta kuntiin tapahtuu sujuvasti ja yhdenvertaisesti ja että työllisyysalueiden valmistelutyölle luodaan vakaat edellytykset. Hankkeessa kehitettiin myös toimintamalleja työllisyysalueiden väliselle yhteistyölle, sekä pyrittiin varmistamaan asiakaslähtöinen palveluiden suunnittelu ja toteutus. Hanke toimi Lapin liiton AKKE -rahoituksella ja se oli käynnissä 1.5.2023 – 31.12.2024.

Työpaketit

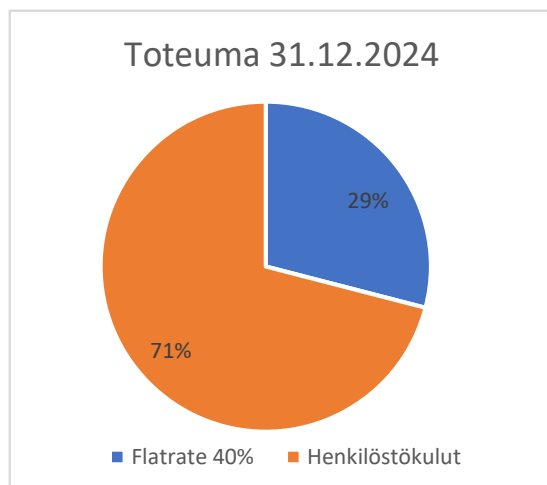
Hankkeen toimenpiteet toteutettiin kolmen työpaketin kautta:

1. TP1: Työllisyysalueiden muodostamisen, palvelusuunnittelun ja yhteistyökuvioiden koordinointi ja tuki (vuosi 2023)
2. TP2: Uusien työllisyysalueiden toiminnan sekä alueiden välisen yhteistyön ja työnjaon suunnittelun ja valmistelun koordinointi, sekä toimeenpanosuunnitelmien toteuttamisessa tukeminen (palvelusuunnittelu, yhteistyömallit, muutosjohtamisen tuki) vuosi 2024
3. TP3: Yhtenäinen muutosviestintä (asukkaat, asiakkaat, organisaatiot, sidosryhmät, työntekijät) (vuodet 2023–24)

Hankkeen osapuolet

Hanke toteutettiin tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden, kuten Lapin kuntien, Lapin TE-toimiston ja Lapin ELY-keskuksen kanssa. Lisäksi yhteistyöverkostossa olivat mukana Kuntaliitto, Pohjois-Pohjanmaan liiton TE24 -hanke, Mikko Kesä Oy, Palvelumuotoilutoimisto Palo ja Pohjois-Suomen Briljantit.

Hankkeen talous

Rahoitus: AKKE – Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha

Kokonaisbudjetti 197 370€

AKKE-rahoitus 177 633,28€

Kuntarahoitus 19 737,03€

Hankkeen välilliset kustannukset (sis.mm.ostopalvelut) toteutettiin Flat rate 40% kustannusmallilla

Hankkeen tilanne 31.12.2024 ja tulokset

Hanke päättyi 31.12.2024. Hankkeen tuloksena syntyi Lapin TE24 -tiekartta ja ”Lapin työllisyysalueiden yhteistyön periaatteet 2025-2029”, joita hyödynnetään työllisyysalueiden yhteistyön ja palvelurakenteen kehittämisessä. Hankkeen toiminnan ansiosta Lapissa on kehitetty selkeät toimintamallit yhteistyölle työllisyysalueiden ja sidosryhmien välillä, mikä parantaa käynnistyvien TE-palveluiden asiakaslähtöisyyttä ja saavutettavuutta.